

**Iekšlietu ministrijas un
Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu
disciplinārās prakses
2014.gada gala pārskats**

SATURS

Ievads.....	3
1. Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu nodarbināto apbalvošana.....	4
1.1. Apbalvojumu piešķiršana.....	4
1.2. Piešķirto apbalvojumu veidi.....	7
2. Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu nodarbināto disciplinārpārkāpumi.....	10
2.1. Konstatētie disciplinārpārkāpumi.....	10
2.2. Disciplinārpārkāpumu raksturojums.....	12
2.3. Ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu saistītu disciplinārpārkāpumu izpausmes veidi.....	13
3. Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu rīcība saistībā ar konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem.....	15
3.1. Aizrādījumu izteikšana, neierosinot disciplinārlietu.....	15
3.2. Disciplinārlietu ierosināšana.....	15
3.3. Disciplinārlietu izbeigšana.....	17
3.4. Disciplinārsodu piemērošana un to veidi.....	18
4. Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšana un pārsūdzēšana.....	24
4.1. Apstrīdēšana.....	24
4.2. Pārsūdzēšana.....	26
5. Iekšlietu ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu nodarbināto kriminālatbildība.....	28
5.1. Uzsākti kriminālprocesi.....	28
5.2. Izbeigti kriminālprocesi.....	29
5.3. Celtas apsūdzības.....	30
5.4. Notiesāti un attaisnoti.....	31
Kopsavilkums.....	32
Informācija par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem 2014.gadā...	40

IEVADS

Iekšlietu ministrijas (turpmāk – IeM) un IeM padotībā esošo iestāžu disciplinārās prakses 2014.gada gala pārskats sagatavots saskaņā ar IeM 2009.gada 22.oktobra noteikumu Nr.69 „Disciplinārās prakses datu uzskaites, apkopošanas un nosūtīšanas kārtība” noteikto kārtību, pamatojoties uz IeM padotībā esošo iestāžu sniegtajiem disciplinārās prakses datiem, kas apkopoti četros atsevišķos disciplinārās prakses pārskatos (ar minētajiem IeM noteikumiem apstiprinātās pārskatu formās):

- *“Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku apbalvošanu un disciplinārsodīšanu 2014.gadā”* (1.pielikums);
- *“Disciplinārās prakses pārskats par 2014.gadā pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu ierosinātajām disciplinārlietām”* (2.pielikums);
- *“Disciplinārās prakses pārskats par 2014.gadā konstatētajiem Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku disciplinārpārkāpumiem”* (3.pielikums);
- *“Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku saukšanu pie kriminālatbildības 2014.gadā”* (4.pielikums).

Atsevišķajos disciplinārās prakses pārskatos apkopoti disciplinārās prakses dati par visām IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs nodarbināto kategorijām, proti, gan par amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm (disciplināratbildību regulē Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likums), gan par valsts civildienesta ierēdņiem (disciplināratbildību regulē Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likums), gan arī par darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums (disciplināratbildību regulē Darba likums).

Ņemot vērā iepriekš minēto, IeM un IeM padotībā esošo iestāžu disciplinārās prakses 2014.gada gala pārskatā ar jēdzienu “nodarbinātais”, ja nav atrunāts citādi, apzīmēta gan amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi, gan valsts civildienesta ierēdnis, gan arī darbinieks, ar kuru noslēgts darba līgums.

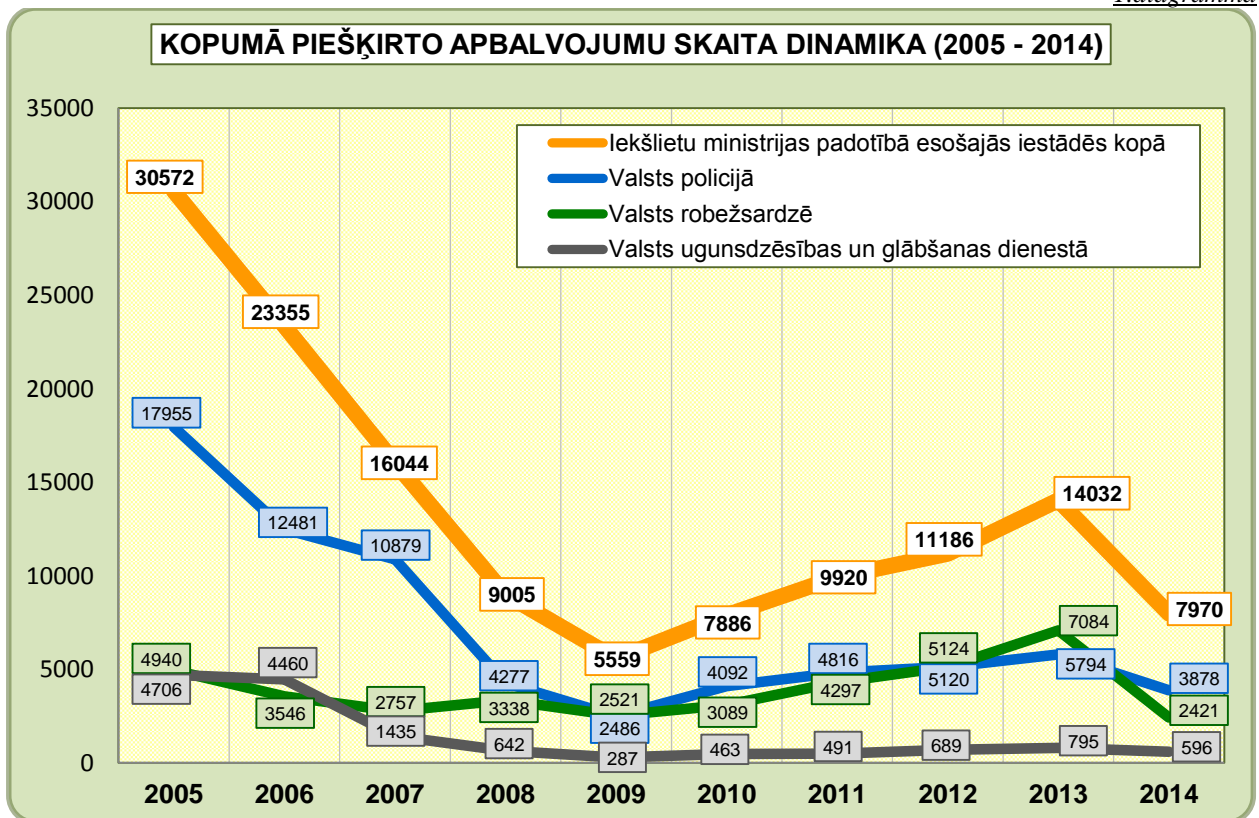
Pamatojoties uz disciplinārās prakses datiem, kas iekļauti disciplinārās prakses pārskatā par IeM un IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto saukšanu pie kriminālatbildības, atsevišķi sagatavota detalizētāka informācija par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar kuru izdarīšanu pret IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā uzsākti kriminālprocesi, celtas apsūdzības un likumīgā spēkā stājušies notiesājoši tiesas spriedumi.

1. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN TĀS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU NODARBINĀTO APBALVOŠANA

1.1. APBALVOJUMU PIEŠĶIRŠANA

Par priekšzīmīgu dienesta (amata, darba) uzdevumu izpildi, labiem dienesta (amata, darba) pienākumu izpildes rezultātiem vai īpašiem sasniegumiem (piemēram, par radošu un kvalitatīvu atsevišķu uzdevumu izpildi, inovatīviem problēmu risinājumiem, kā rezultātā uzlaboti IeM vai IeM padotībā esošās iestādes darbības rezultāti, ietaupīti valsts budžeta līdzekļi, izstrādāts jauns tiesiskais regulējums) IeM un IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā kopumā piešķirti 7970 apbalvojumi. Kopējais apbalvojumu skaits pēc pastāvīga pieauguma laika periodā no 2010. līdz 2013.gadam (attiecībā pret 2009.gadu kopumā par 152%) 2014.gadā ievērojami (par 43,2%) samazinājies (skatīt 1.diagrammu).

1.diagramma

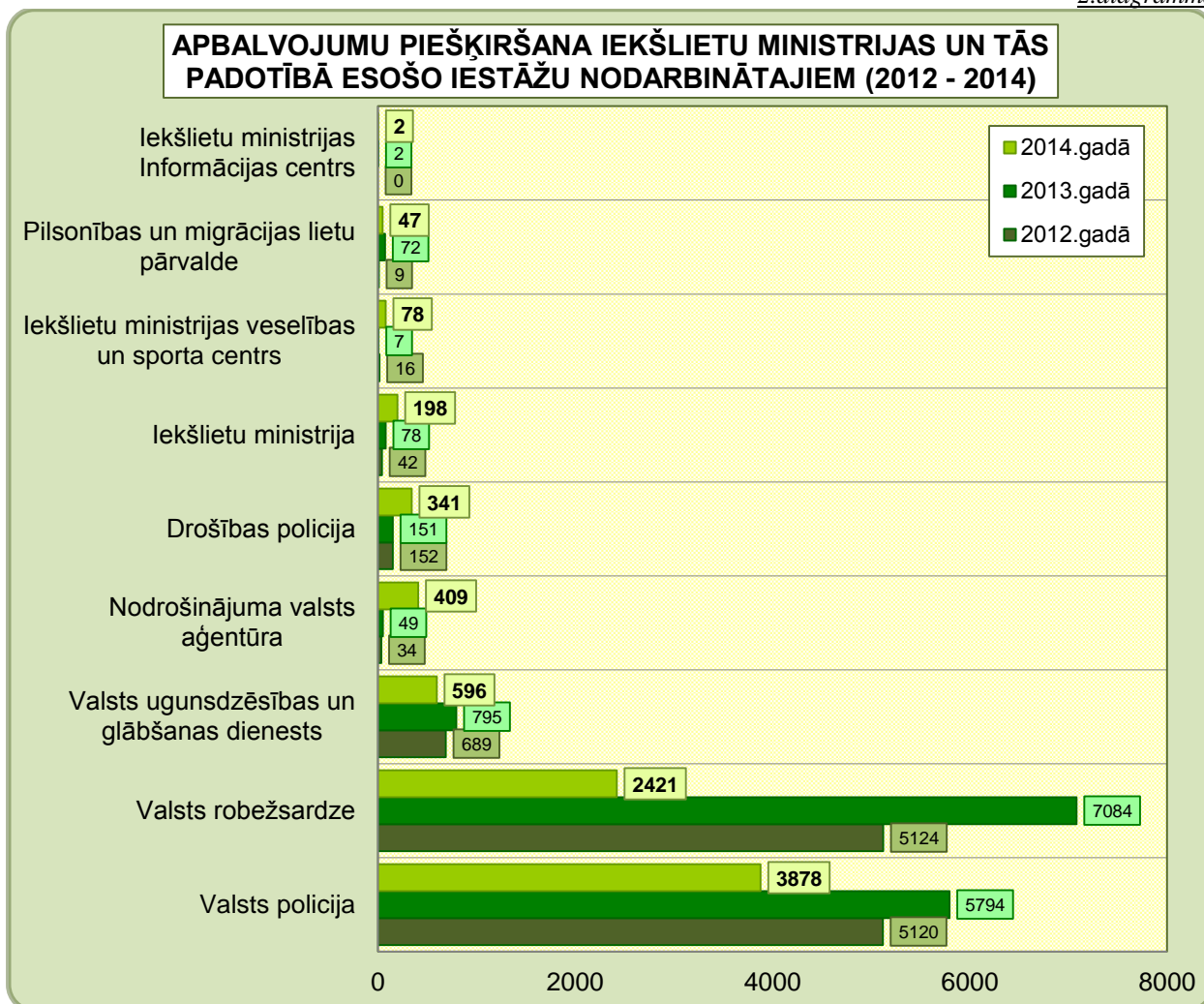

Atbilstoši piešķirto apbalvojumu kopējā skaita samazinājumam arī lielāko IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem piešķirto apbalvojumu skaits 2014.gadā ievērojami samazinājies (skatīt 1. un 2.diagrammu):

- Valsts policijas (turpmāk – VP) nodarbinātajiem piešķirti 3878 apbalvojumi (par 33,07% mazāk kā 2013.gadā un par 24,26% mazāk kā 2012.gadā);
- Valsts robežsardzes (turpmāk – VRS) nodarbinātajiem piešķirts 2421 apbalvojums (par 65,82% mazāk kā 2013.gadā un par 52,75% mazāk kā 2012.gadā);

- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) nodarbinātajiem piešķirti 596 apbalvojumi (par 25,03% mazāk kā 2013.gadā un par 13,5% mazāk kā 2012.gadā).

2.diagramma

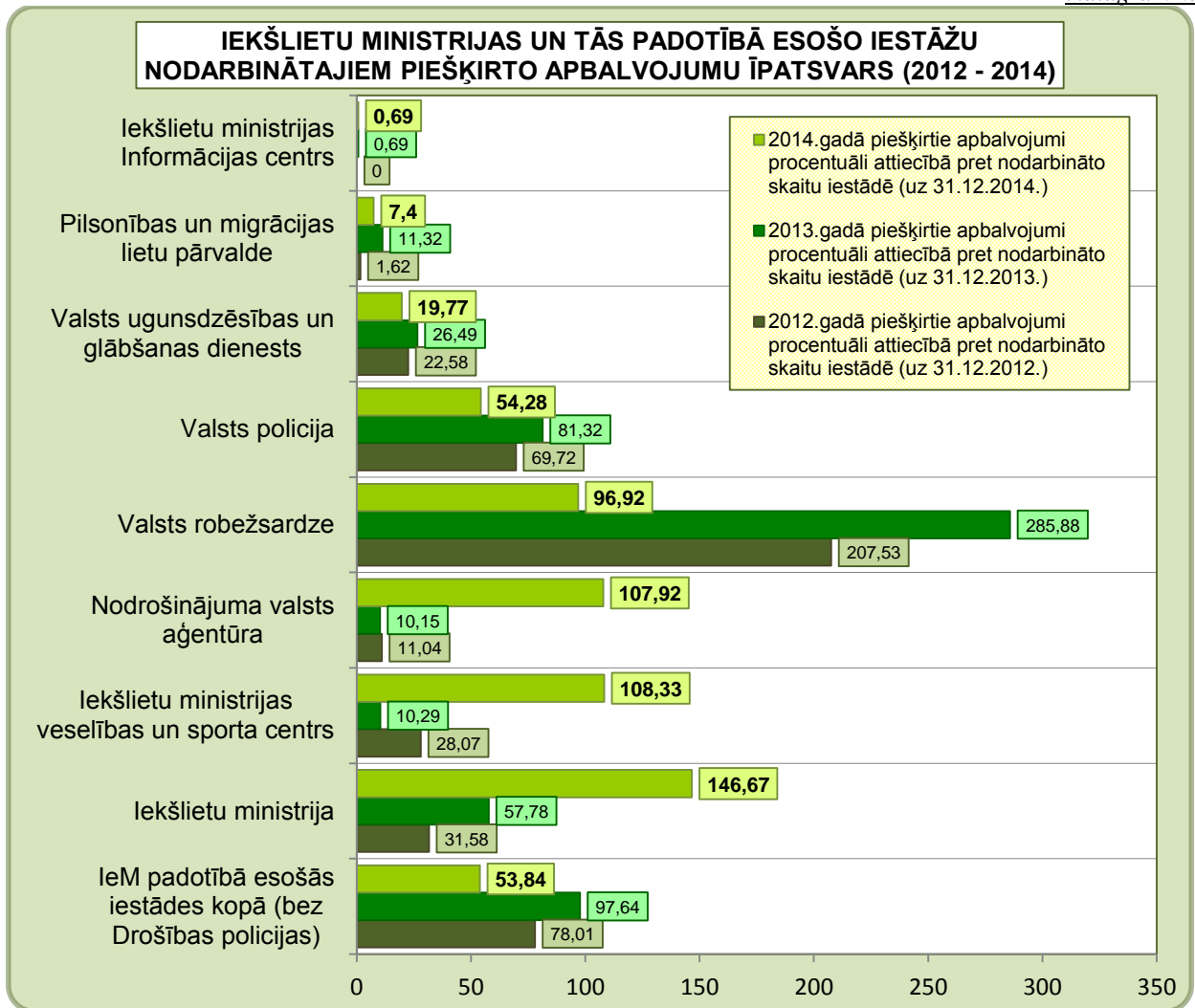
Savukārt gandrīz visu pārējo IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā piešķirto apbalvojumu skaits salīdzinājumā ar diviem iepriekšējiem gadiem ievērojami pieaudzis (skatīt 2.diagrammu):

- Nodrošinājuma valsts aģentūras (turpmāk – NVA) nodarbinātajiem piešķirti 409 apbalvojumi (2013.gadā – 49, 2012.gadā – 34);
- Drošības policijas (turpmāk – DP) nodarbinātajiem piešķirts 341 apbalvojums (2013.gadā – 151, 2012.gadā – 152);
- IeM nodarbinātajiem piešķirti 198 apbalvojumi (2013.gadā – 78, 2012.gadā – 42);
- IeM veselības un sporta centra (turpmāk – VSC) nodarbinātajiem piešķirti 78 apbalvojumi (2013.gadā – 7, 2012.gadā – 16);
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) nodarbinātajiem piešķirti 47 apbalvojumi (2013.gadā – 72, 2012.gadā – 9);
- IeM Informācijas centra (turpmāk – IC) nodarbinātajiem piešķirti 2 apbalvojumi (2013.gadā – 2, 2012.gadā – 0).

2014.gadā apbalvojumi 6566 gadījumos piešķirti amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi (2013.gadā – 12689, 2012.gadā – 10217), 1170 gadījumos – darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums (2013.gadā – 1248, 2012.gadā – 936), un 234 gadījumos – valsts civildienesta ierēdņiem (2013.gadā – 95, 2012.gadā – 33).

Procentuālās izteiksmes, kas iegūtas, attiecinot katras IeM padotībā esošās iestādes (izņemot DP) nodarbinātajiem piešķirto apbalvojumu skaitu pret šajā iestādē nodarbināto skaitu, norāda (skatīt 3.diagrammu), ka apbalvoto nodarbināto īpatsvars 2014.gadā secīgi bijis šāds:

3.diagramma

- IeM – 146,67% (2013.gadā – 57,78%, 2012.gadā – 31,58%);
- VSC – 108,33% (2013.gadā – 10,29%, 2012.gadā – 28,07%);
- NVA – 107,92% (2013.gadā – 10,15%, 2012.gadā – 11,04%);
- VRS – 96,92% (2013.gadā – 285,88%, 2012.gadā – 207,53%);
- VP – 54,28% (2013.gadā – 81,32%, 2012.gadā – 69,72%);
- VUGD – 19,77% (2013.gadā – 26,49%, 2012.gadā – 22,58%);
- PMLP – 7,4% (2013.gadā – 11,32%, 2012.gadā – 1,62%);
- IeM IC – 0,69% (2013.gadā – 0,69%, 2012.gadā – 0).

Pēdējo trīs gadu laikā atsevišķās IeM padotībā esošajās iestādēs apbalvoto nodarbināto īpatsvars salīdzinoši bijis ļoti dažāds un svārstīgs, kas norāda uz katras

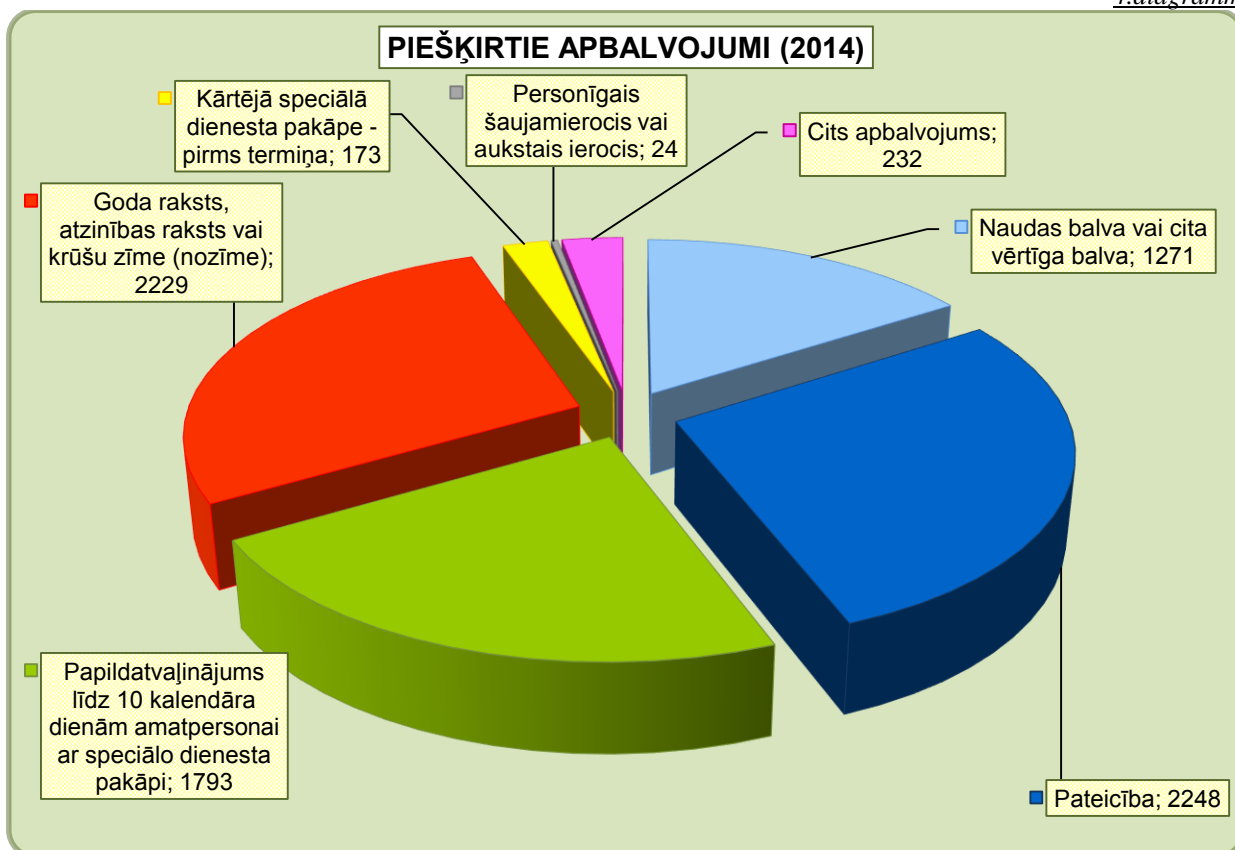
IeM padotībā esošās iestādes atšķirīgu apbalvojumu piešķiršanas praksi (politiku). Kopumā 2014.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs (bez DP) apbalvoto nodarbināto īpatsvars salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ievērojami samazinājies, sastādot 53,84% (2013.gadā – 97,64%, 2012.gadā – 78,01%).

1.2. PIEŠKIRTO APBALVOJUMU VEIDI

2014.gadā piešķirti šādi apbalvojumi (skatīt 4.diagrammu):

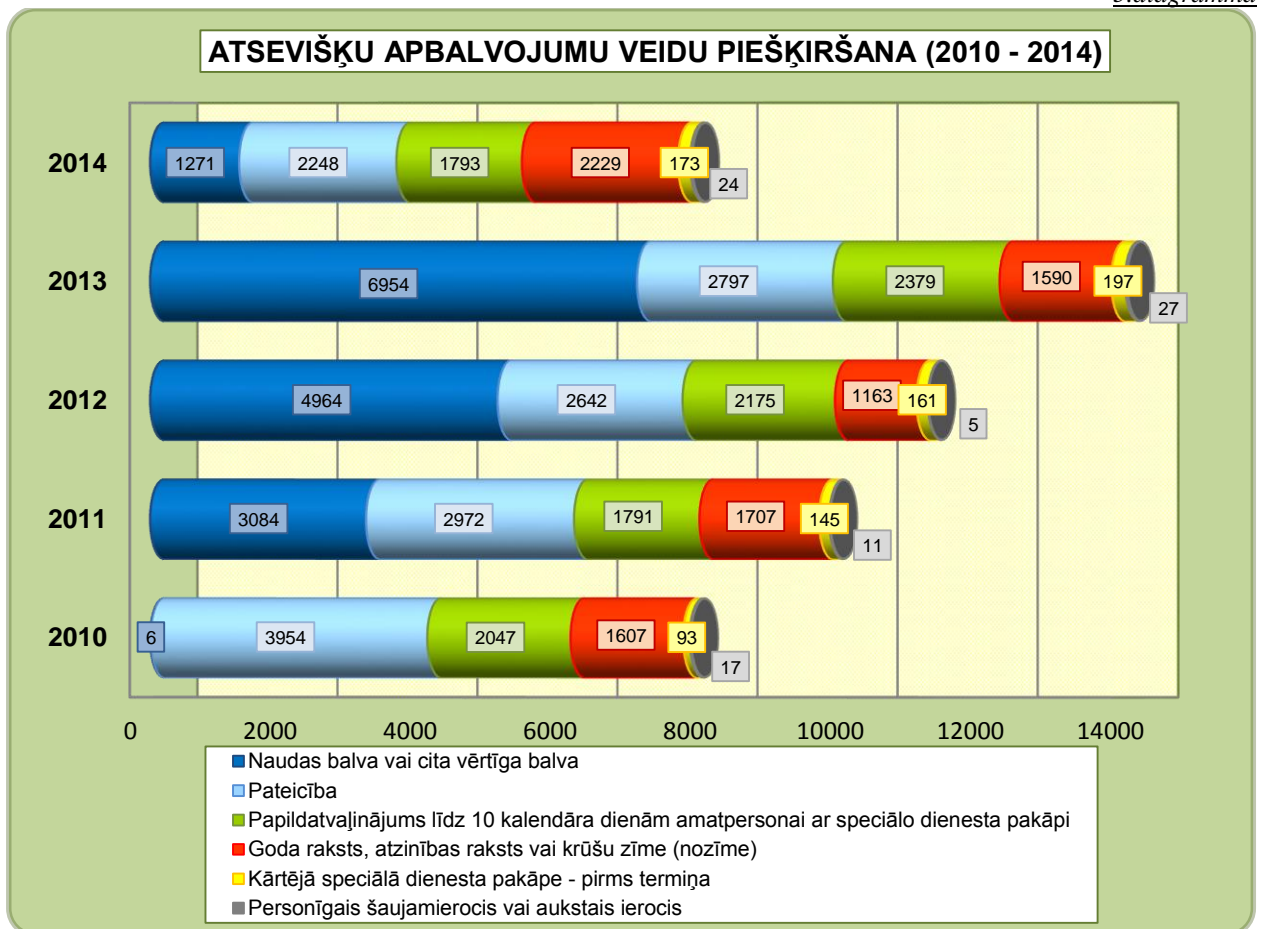
- 2248 gadījumos (28,21%) apbalvojums “*pateicība*” (VP – 1145, VRS – 893, VUGD – 62, DP – 58, PMLP – 39, VSC – 38, NVA – 11, IeM IC – 1, IeM – 1);
- 2229 gadījumos (27,98%) kāds no apbalvojumiem: “*goda raksts*”, “*atzinības raksts*” vai “*krūšu zīme (nozīme)*” (VP – 1115, VRS – 767, VUGD – 152, DP – 146, NVA – 32, PMLP – 8, IeM – 7, IeM IC – 1, VSC – 1);
- 1793 gadījumos (22,5%) – apbalvojums “*papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām*” (tikai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm: VP – 1188, VRS – 583, VUGD – 22);
- 1271 gadījumā (15,95%) – apbalvojums “*naudas balva vai cita vērtīga balva*” (NVA – 366, VUGD – 346, IeM – 190, DP – 132, VRS – 130, VP – 68, VSC – 39);
- 173 gadījumos (2,17%) – apbalvojums “*kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa*” (VP – 111, VRS – 48, VUGD – 14);
- 24 gadījumos (0,3%) – apbalvojums “*personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis*” (VP – 19, DP – 5);
- 232 gadījumos (2,91%) – kāds cits apbalvojums (visi VP).

4.diagramma

Salīdzinot atsevišķu apbalvojumu veidu piešķiršanas gadījumu skaitu 2014.gadā ar iepriekšējo četru gadu datiem, redzams (skatīt 5.diagrammu), ka viskrasākās izmaiņas bijušas saistībā ar apbalvojuma “*naudas balva vai cita vērtīga balva*” piešķiršanu, jo pēc tam, kad 2010.gadā šis apbalvojums netika piešķirts gandrīz nemaz (0,08% gadījumu no kopējā piešķirto apbalvojumu skaita), 2011. līdz 2013.gadā tā piešķiršanas gadījumu skaits ievērojami pieauga, sastādot arvien lielāku īpatsvaru pārējo apbalvojumu vidū (2011.gadā – 31,09%, 2012.gadā – 44,38%, 2013.gadā – 49,56%), taču 2014.gadā šī apbalvojuma piešķiršanas gadījumu skaits par 81,72% samazinājies, kam par iemeslu varētu būt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā 2014.gada 6.martā veiktie grozījumi (stājās spēkā 2014.gada 3.aprīlī), ar kuriem no amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi piešķiramo apbalvojumu klāsta tika izslēgts apbalvojums “*naudas balva*”. Tieši šī apbalvojuma veida ievērojamais piešķiršanas gadījumu skaita samazinājums galvenokārt ir ietekmējis kopējā piešķirto apbalvojumu skaita samazinājumu 2014.gadā, jo pārējo apbalvojumu veidu piešķiršanas gadījumu skaita izmaiņas bijušas salīdzinoši mazāk nozīmīgas.

5.diagramma

- Saskaņā ar pārējo apbalvojumu veidu piešķiršanas praksi redzams, ka:
- apbalvojuma “*pateicība*” piešķiršanas gadījumu skaits 2014.gadā samazinājies par 19,63%, taču tā īpatsvars pārējo apbalvojumu vidū pieaudzis, sastādot 28,21% (2013.gadā – 19,93%);

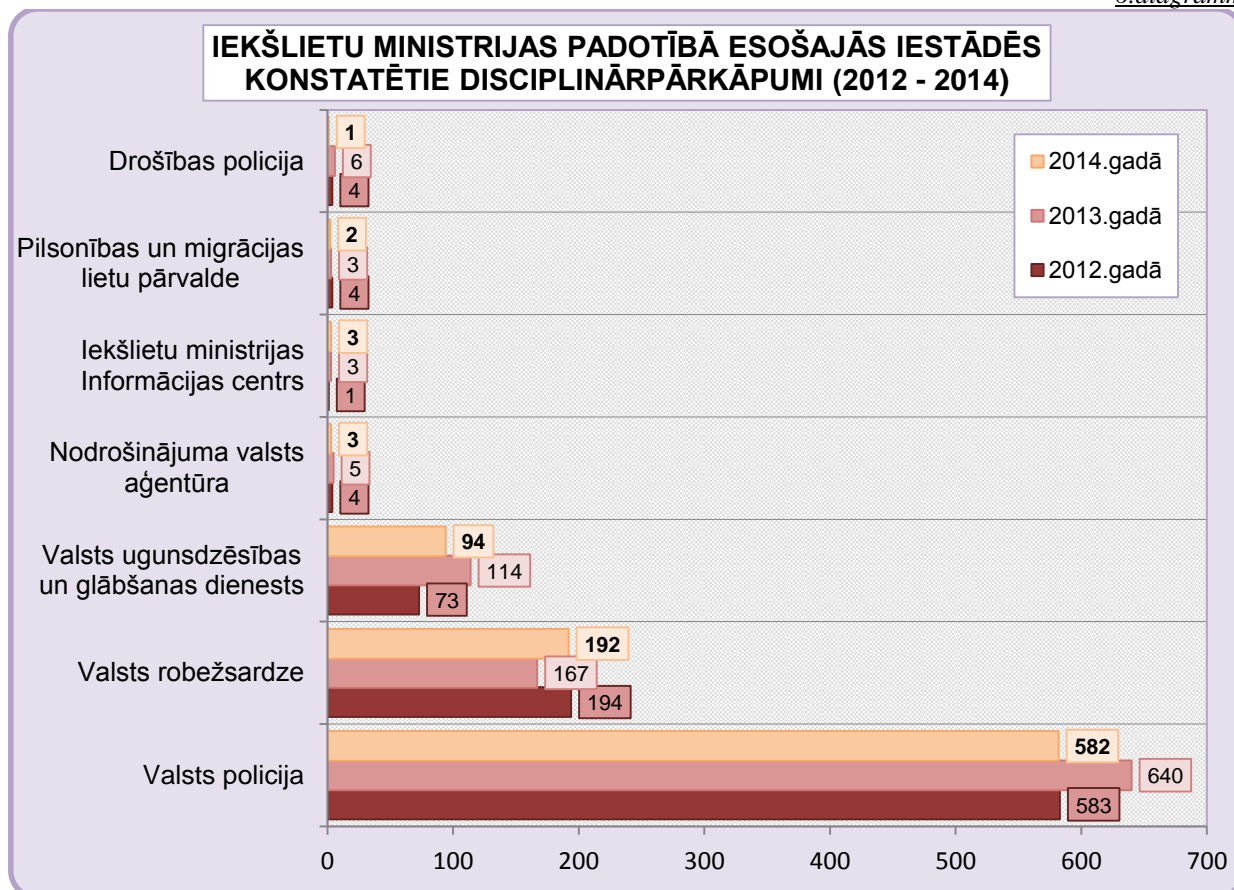
- apbalvojuma “*papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām*” (tikai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm) piešķiršanas gadījumu skaits 2014.gadā samazinājies par 24,63%, taču tā īpatsvars pārējo apbalvojumu vidū pieaudzis, sastādot 22,5% (2013.gadā – 16,95%);
- apbalvojumu “*goda raksts*”, “*atzinības raksts*” vai “*krūšu zīme (nozīme)*” piešķiršanas gadījumu skaits 2014.gadā pieaudzis par 40,19%, tā īpatsvaram pārējo apbalvojumu vidū sastādot 27,98% (2013.gadā – 11,33%);
- apbalvojuma “*kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa*” piešķiršanas gadījumu skaits 2014.gadā samazinājies par 12,18%, tā īpatsvaram pārējo apbalvojumu vidū sastādot 2,17% (2013.gadā – 1,4%);
- apbalvojuma *personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis* piešķiršanas gadījumu skaits 2014.gadā samazinājies par 11,11%, tā īpatsvaram pārējo apbalvojumu vidū sastādot 0,3% (2013.gadā – 0,19%).

2. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN TĀS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU NODARBINĀTO DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMI

2.1. KONSTATĒTIE DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMI

IeM un IeM padotībā esošo iestāžu veikto disciplinārās uzraudzības pasākumu rezultātā 2014.gadā kopumā konstatēti 877 izdarīti disciplinārpārkāpumi, kas ir par 6,5% mazāk kā 2013.gadā (938 disciplinārpārkāpumi), bet par 1,15% vairāk nekā 2012.gadā (867 disciplinārpārkāpumi), no kā redzams, ka pēdējā gada laikā kopējais konstatēto disciplinārpārkāpumu skaits samazinājies un ir gandrīz tāds pats kā 2012.gadā. Līdz ar to 2014.gadā attiecīgi mazāks ir arī disciplinārpārkāpumu īpatsvars, proti, disciplinārpārkāpumu skaita procentuālā attiecība pret IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs (bez DP) nodarbināto skaitu – 6,18% (2013.gadā – 6,56%, 2012.gadā – 6,1%).

6.diagramma

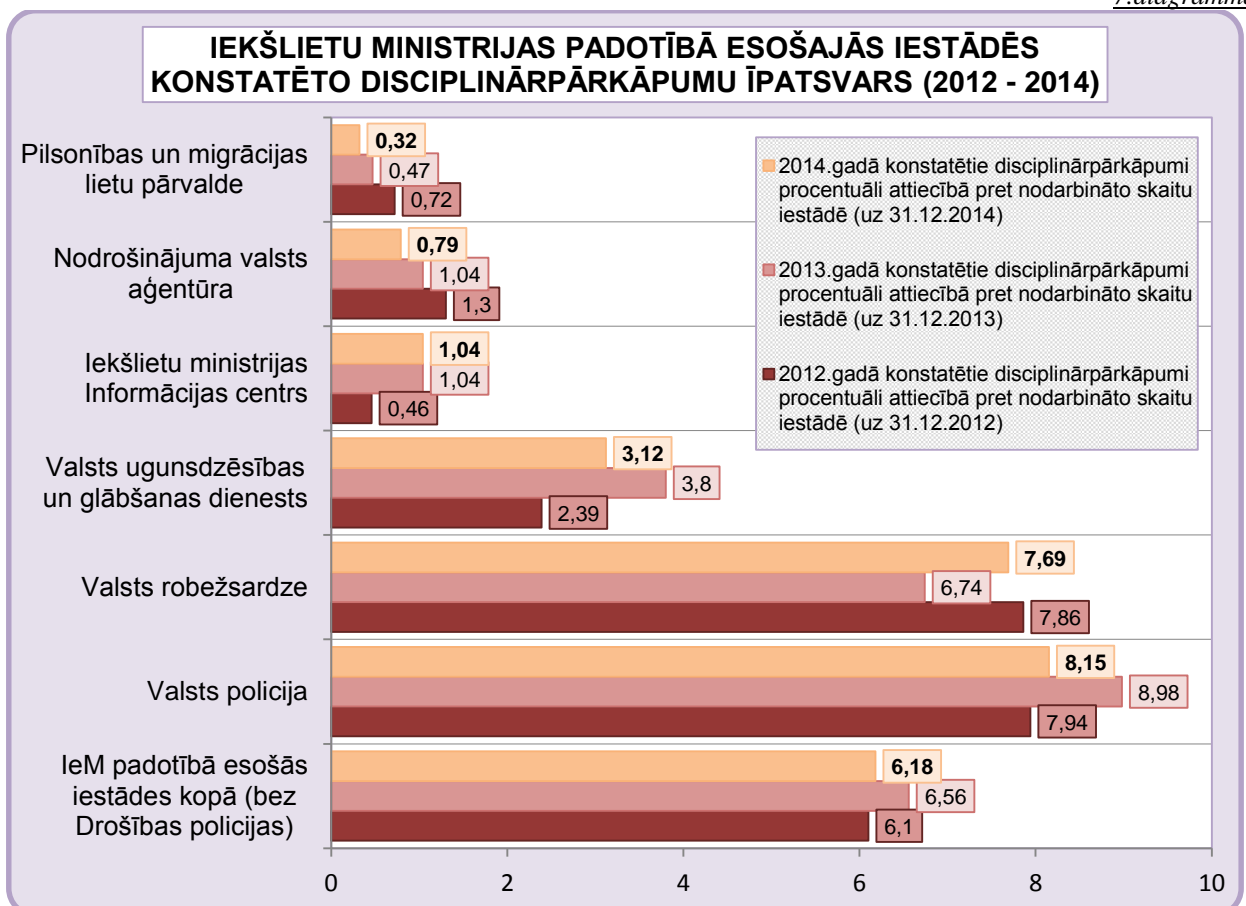

Atsevišķās IeM padotībā esošajās iestādēs konstatēto disciplinārpārkāpumu skaits un disciplinārpārkāpumu īpatsvars bijis šāds (skatīt 6. un 7.diagrammu):

- VP – 582 disciplinārpārkāpumi (par 9,06% mazāk kā 2013.gadā un par 0,17% mazāk kā 2012.gadā); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 8,15% (2013.gadā – 8,98%, 2012.gadā – 7,94%);

- VRS – 192 disciplinārpārkāpumi (par 14,97% vairāk nekā 2013.gadā, bet par 1,03% mazāk kā 2012.gadā); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 7,69% (2013.gadā – 6,74%, 2012.gadā – 7,86%);
- VUGD – 94 disciplinārpārkāpumi (par 17,54% mazāk kā 2013.gadā, bet par 28,77% vairāk nekā 2012.gadā); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 3,12% (2013.gadā – 3,8%, 2012.gadā – 2,39%);
- NVA – 3 disciplinārpārkāpumi (2013.gadā – 5, 2012.gadā – 4); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 0,79% (2013.gadā – 1,04%, 2012.gadā – 1,3%);
- IeM IC – 3 disciplinārpārkāpumi (2013.gadā – 3, 2012.gadā – 1); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 1,04% (2013.gadā – 1,04%, 2012.gadā – 0,46%);
- PMLP – 2 disciplinārpārkāpumi (2013.gadā – 3, 2012.gadā – 4); disciplinārpārkāpumu īpatsvars 0,32% (2013.gadā – 0,47%, 2012.gadā – 0,72%);
- DP – 1 disciplinārpārkāpums (2013.gadā – 6, 2012.gadā – 4).

7.diagramma

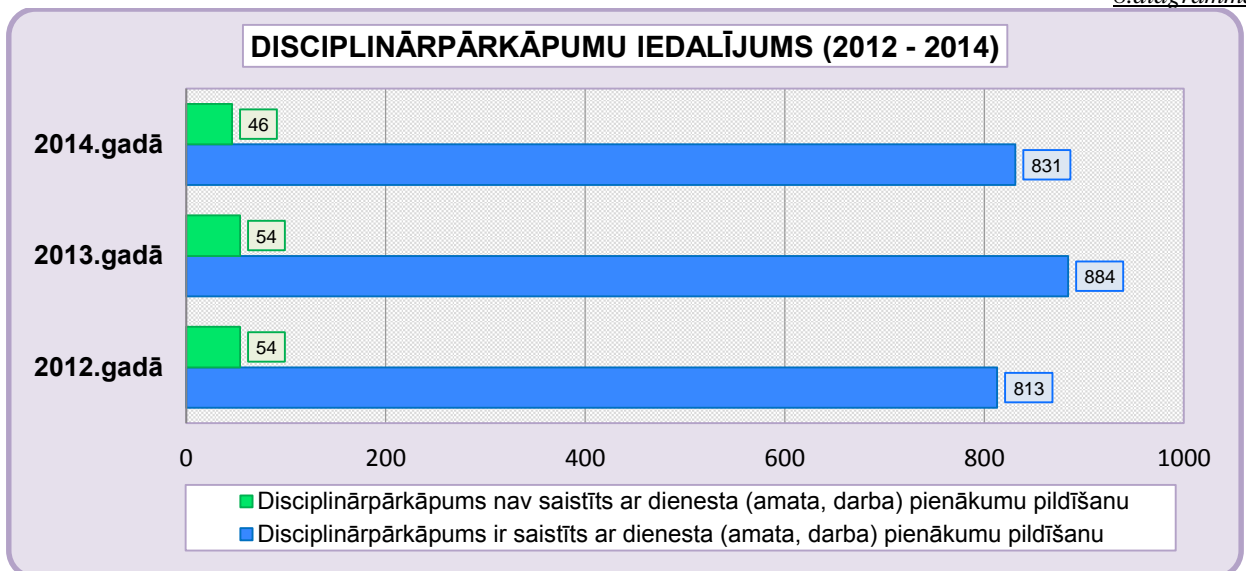
Neviens izdarīts disciplinārpārkāpums 2014.gadā nav konstatēts VSC (arī 2013.gadā) un IeM (arī 2013. un 2012.gadā).

2.2. DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMU RAKSTUROJUMS

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē IeM un IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto disciplinārbildību, disciplinārpārkāpumi iedalāmi divās pamatgrupās, proti, disciplinārpārkāpumos, kuri ir saistīti ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu (attiecas uz visiem IeM un IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem), un disciplinārpārkāpumos, kuri nav saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu (attiecas uz IeM un IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm un valsts civildienesta ierēdņiem).

Ievērojami lielākā daļa – 94,76% (831 disciplinārpārkāpums), no 2014.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem, līdzīgi kā iepriekšējos gados (2013.gadā – 94,24%, 2012.gadā – 93,77%), izdarīti saistībā ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu (skatīt 8.diagrammu). Šāda rakstura disciplinārpārkāpumu skaits 2014.gadā kopumā samazinājies par 6% (2013.gadā – 884 disciplinārpārkāpumi), bet ir par 2,21% lielāks nekā 2012.gadā (813 disciplinārpārkāpumi). Savukārt disciplinārpārkāpumu, kuri nav saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu, skaits 2014.gadā (46 disciplinārpārkāpumi) samazinājies par 14,81% (2013. un 2012.gadā – pa 54 disciplinārpārkāpumiem), no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita, kopumā sastādot 5,25% (2013.gadā – 5,76%, 2012.gadā – 6,23%), kas norāda uz šāda rakstura disciplinārpārkāpumu (to pamatā bijusi amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā diskreditēta iestāde un mazināta uzticība valsts pārvaldei) īpatsvara pakāpenisku samazināšanos.

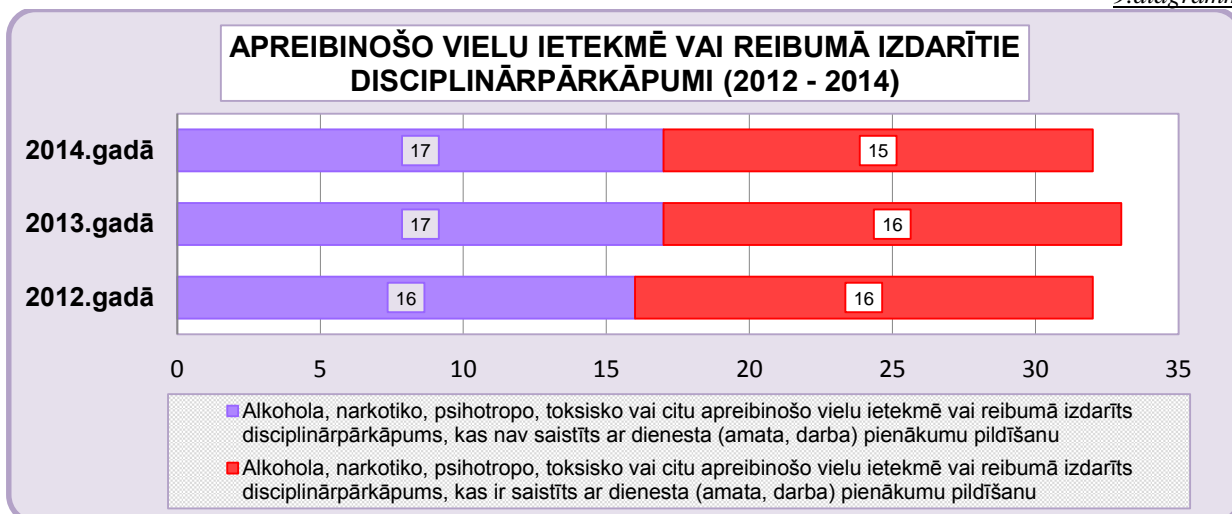
8.diagramma

No 2014.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 32 disciplinārpārkāpumi izdarīti alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā (turpmāk – apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā), kas sastāda 3,64% no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita (skatīt 9.diagrammu). Mazākā puse (46,88%) no šiem disciplinārpārkāpumiem (15

disciplinārpārkāpumi) izdarīti saistībā ar dienesta pienākumu pildīšanu (VRS – 7, VP – 4, VUGD – 4), bet otra puse (17 disciplinārpārkāpumi) – nepildot dienesta pienākumus (VP – 9, VUGD – 5, VRS – 3).

9.diagramma

Salīdzinājumā ar 2013. un 2012.gadu, kad apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā izdarīto disciplinārpārkāpumu skaits no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastādīja attiecīgi 3,52% un 3,69%, 2014.gadā stāvoklis šajā jomā tikpat kā nav mainījies, jo gan gadījumu skaita, gan to īpatsvara izmaiņas bijušas ļoti minimālas.

2.3. AR DIENESTA (AMATA, DARBA) PIENĀKUMU PILDĪŠANU SAISTĪTU DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMU IZPAUSMES VEIDI

Ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu saistītie disciplinārpārkāpumi saskaņā ar IeM 2009.gada 22.oktobra noteikumu Nr.69 „Disciplinārās prakses datu uzskaites, apkopošanas un nosūtīšanas kārtība” 3.pielikumu (Disciplinārās prakses pārskats par konstatētajiem darbinieku disciplinārpārkāpumiem) pēc to izpausmes veidiem iedalīti vairākās grupās, pie kurām saskaņā ar katra disciplinārpārkāpuma individuālo izpausmi (vienu vai vairākām), pieskaitīti konkrēti pārskata periodā fiksētie disciplinārpārkāpumi (skatīt 10.diagrammu).

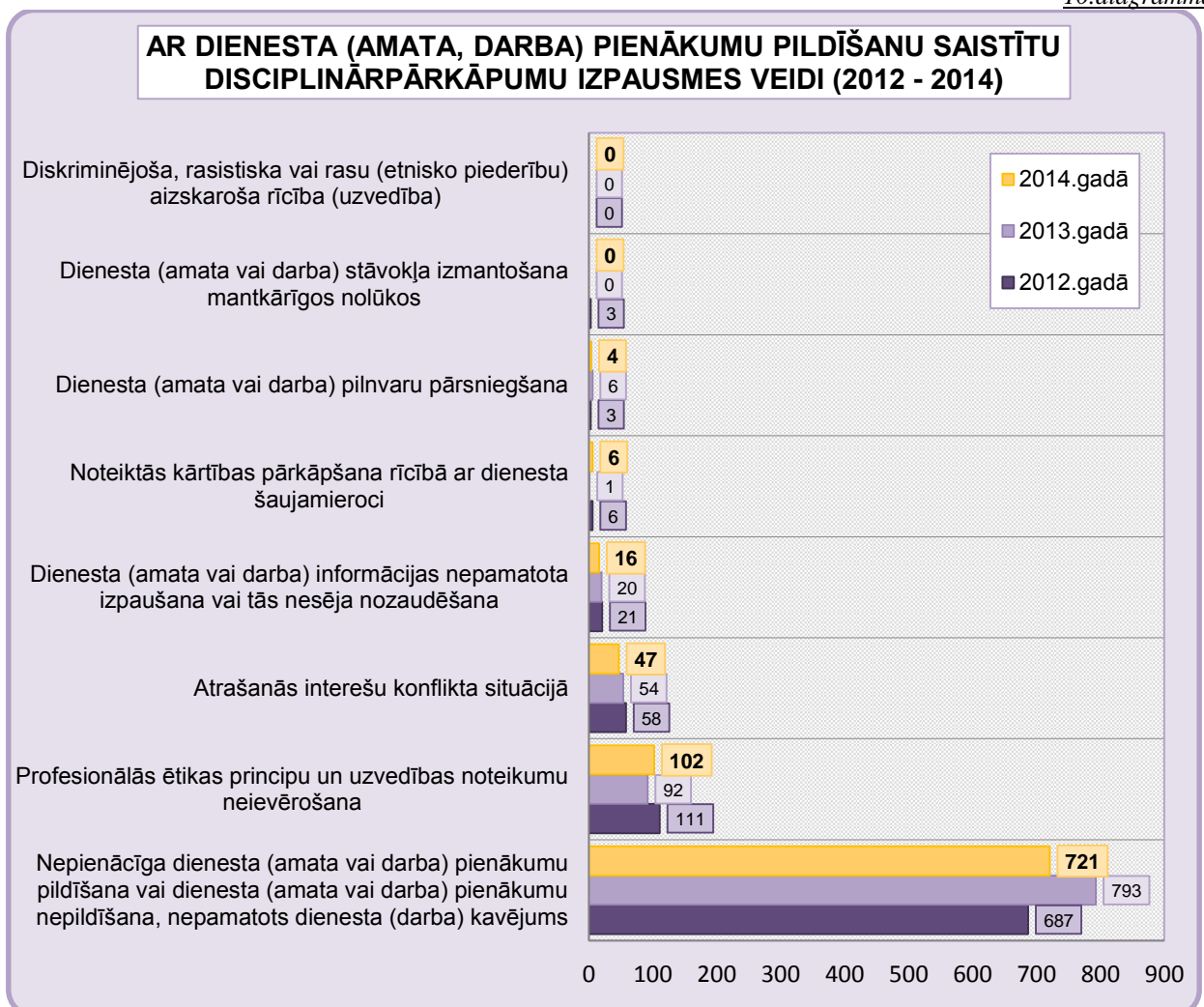
2014.gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu saistīto disciplinārpārkāpumu visraksturīgākais izpausmes veids bijis *nepienācīga dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšana vai dienesta (amata vai darba) pienākumu nepildīšana vai nepamatots dienesta (darba) kavējums* – 721 gadījums (VP – 486, VRS – 161, VUGD – 66, NVA – 3, IeM IC – 3, PMLP – 2), kas ir par 9,08% mazāk kā 2013.gadā, bet par 4,95% vairāk nekā 2012.gadā.

2014.gadā ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu saistītie disciplinārpārkāpumi bijuši raksturīgi arī ar šādām izpausmēm:

- *profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošana* – 102 gadījumi (VP – 80, VRS – 16, VUGD – 6), kas ir par 10,87% vairāk nekā 2013.gadā, bet par 8,12% mazāk kā 2012.gadā;

- *atrašanās interešu konflikta situācijā* – 47 gadījumi (VP – 34, VRS – 12, VUGD – 1), t.sk., 44 gadījumi bijuši saistīti ar *amatu savienošanas ierobežojumu neievērošanu*, kas kopumā ir par 12,96% mazāk kā 2013.gadā un par 18,97% mazāk kā 2012.gadā;
- *dienesta (amata vai darba) informācijas nepamatota izpaušana vai tās nesēja nozaudēšana* – 16 gadījumi (VUGD – 10, VP – 6, VRS – 1), kas ir par 20% mazāk kā 2013.gadā un 23,81% mazāk kā 2012.gadā;
- *noteiktās kārtības pārkāpšana rīcībā ar dienesta šaujamieroci* – 6 gadījumi (VP – 5, VRS – 1), kas ir ievērojami vairāk nekā 2013.gadā (1 gadījums), bet tikpat, cik 2012.gadā;
- *dienesta (amata vai darba) pilnvaru pārsniegšana* – 4 gadījumi (visi VP un izpaudušies ar *vardarbību pret personu*), kas ir mazāk kā 2013.gadā (6 gadījumi), bet vairāk nekā 2012.gadā (3 gadījumi).

10.diagramma

Savukārt disciplinārpārkāpumi, kuri izpaudušies kā *dienesta (amata vai darba) stāvokļa izmantošanu mantkārīgos nolūkos*, nav konstatēti pēdējo divu gadu laikā, bet disciplinārpārkāpumi, kuri izpaudušies kā *diskriminējoša, rasistiska vai rasu (etnisko piederību) aizskaroša rīcība (uzvedība)*, nav konstatēti pēdējo trīs gadu laikā.

3. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN TĀS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU RĪCĪBA SAISTĪBĀ AR KONSTATĒTAJIEM DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMIEM

3.1. AIZRĀDĪJUMU IZTEIKŠANA, NEIEROSINOT DISCIPLINĀRLIETU

2014.gadā par disciplinārpārkāpumu izdarīšanu, kuri bijuši mazsvarīgi vai nav radījuši nelabvēlīgas sekas, 407 gadījumos vainīgajām IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm nav piemērots disciplinārsods, bet gan saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārtbildības likuma 13.¹ panta pirmajā daļā noteikto *izteikts aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu*, kas ir 46,41% gadījumu no kopējā 2014.gadā konstatēto disciplinārpārkāpumu skaita. Savukārt 2013.gadā aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu, tika izteikts 399 gadījumos, kas sastādīja 42,54% gadījumu no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita.

Aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu 2014.gadā izteikts šādu IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm:

- VP – 319 aizrādījumi; 54,81% gadījumu no VP nodarbināto kopējā disciplinārpārkāpumu skaita (2013.gadā – 326 aizrādījumi; 50,94% gadījumu);
- VRS – 78 aizrādījumi; 40,63% gadījumu no VRS nodarbināto kopējā disciplinārpārkāpumu skaita (2013.gadā – 44 aizrādījumi; 26,35% gadījumu);
- VUGD – 10 aizrādījumi; 10,64% gadījumu no VUGD nodarbināto kopējā disciplinārpārkāpumu skaita (2013.gadā – 26 aizrādījumi; 22,81% gadījumu).

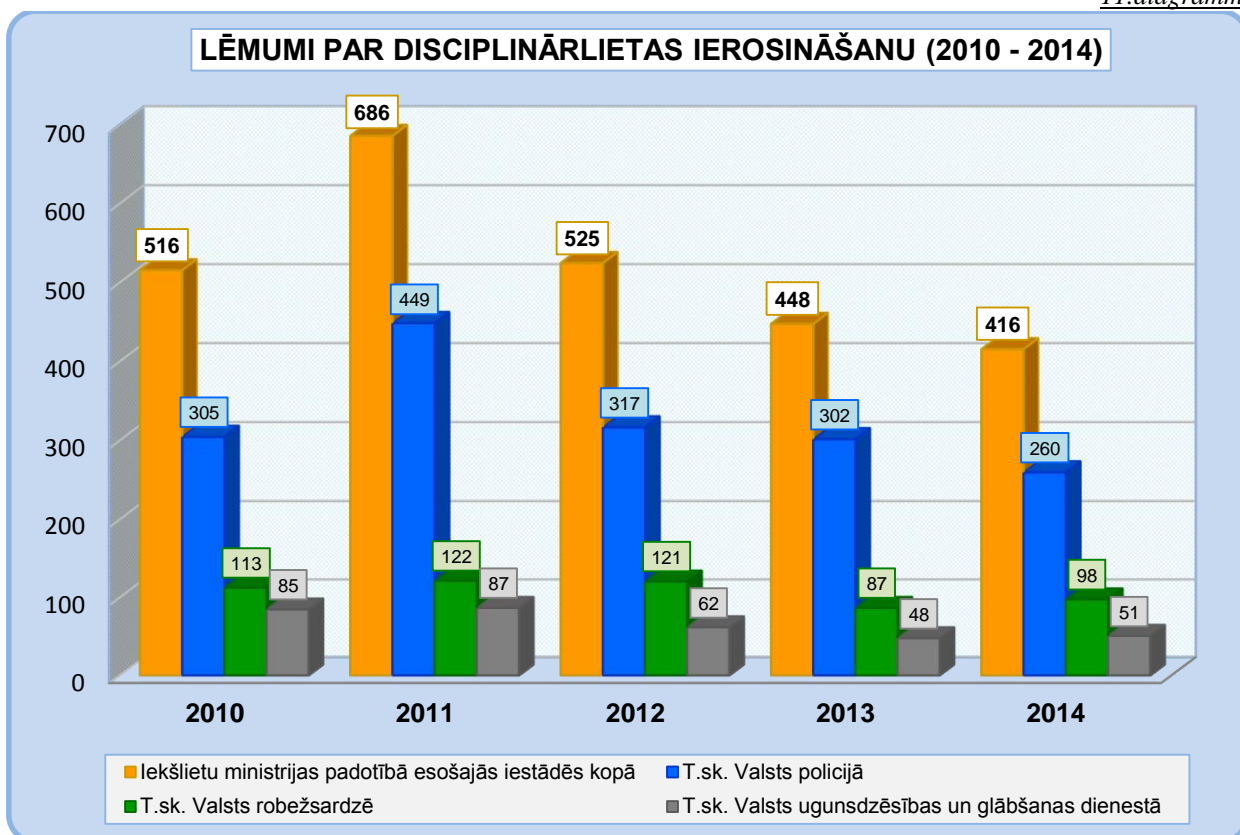
No iepriekš minētā redzams, ka 2014.gadā amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārās ietekmēšanas līdzekļa – *aizrādījuma izteikšana, neierosinot disciplinārlietu*, piemērošanas gadījumu īpatsvars VUGD samazinājies, bet VP un VRS, kā arī IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā pieaudzis.

3.2. DISCIPLINĀRLIETU IEROSINĀŠANA

Lai konstatētu vai ir izdarīts disciplinārpārkāpums un nodarbinātajam piemērojams disciplinārsods, IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs 2014.gadā kopumā pieņemti 416 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu. Šis skaits jau trešo gadu pēc kārtas samazinājies un ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā (skatīt 11.diagrammu). Salīdzinājumā ar 2013.gadu (448 lēmumi) šis skaits ir samazinājies par 7,14%, ar 2012.gadu (525 lēmumi) – par 20,76%, bet ar 2011.gadu (686 lēmumi) – par 39,36%. Lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs 2014.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits ir šāds:

- VP – 260 lēmumi, kas ir par 13,91% mazāk kā 2013.gadā (302 lēmumi), par 17,98% mazāk kā 2012.gadā (317 lēmumi) un par 42,09% mazāk kā 2011.gadā (449 lēmumi);
- VRS – 98 lēmumi, kas ir par 12,64% vairāk nekā 2013.gadā (87 lēmumi), par 19,01% mazāk kā 2012.gadā (121 lēmums) un par 19,67% mazāk kā 2011.gadā (122 lēmumi);
- VUGD – 51 lēmums, kas ir par 6,25% vairāk nekā 2013.gadā (48 lēmumi), par 17,74% mazāk kā 2012.gadā (62 lēmumi) un par 41,38% mazāk kā 2011.gadā (87 lēmumi).

11.diagramma

2014.gadā lēmumi par disciplinārlietu ierosināšanu arī pieņemti:

- PMLP – 5 lēmumi (2013.gadā – 3, 2012.gadā – 5, 2011.gadā – 4);
- DP – 1 lēmums (2013.gadā – 4, 2012.gadā – 4, 2011.gadā – 16);
- IeM – 1 lēmums (2013.gadā – 1, 2012.gadā – 8, 2011.gadā – 3).

Savukārt neviens lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu 2014.gadā nav pieņemts NVA (2013.gadā – 3, 2012.gadā – 8, 2011.gadā – 1), IeM IC (2013.gadā – 0, 2012.gadā – 0, 2011.gadā – 1) un IeM VSC (2013.gadā – 0, 2012.gadā – 0, 2011.gadā – 3).

No visiem 2014.gadā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārlietas ierosināšanu 29,57% gadījumu (123 lēmumi) tie pieņemti iesnieguma vai sūdzības izskatīšanas rezultātā (2013.gadā – 30,8% gadījumu jeb 138 lēmumi, 2012.gadā – 24,38% jeb 128 lēmumi, 2011.gadā – 33,67% jeb 231 lēmums).

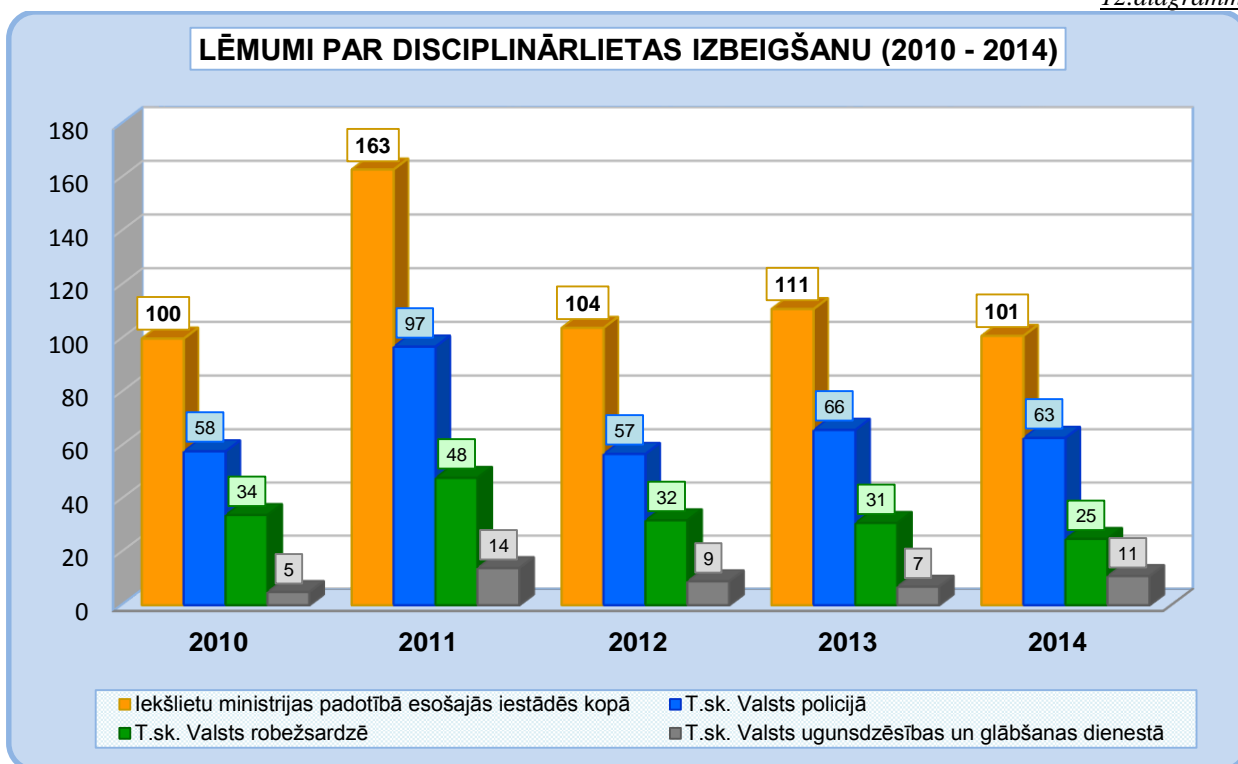
3.3. DISCIPLINĀRLIETU IZBEIGŠANA

Izskatot (izmeklējot) ierosinātās disciplinārlietas, IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs 2014.gadā kopumā pieņemts 101 lēmums par disciplinārlietas izbeigšanu (skatīt 12.diagrammu), kas ir par 9,01% mazāk kā 2013.gadā (111 lēmumi), par 2,89% mazāk kā 2012.gadā (104 lēmumi), par 38,04% mazāk kā 2011.gadā (163 lēmumi), bet par 1% vairāk nekā 2010.gadā (100 lēmumi).

Lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs 2014.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaits ir šāds:

- VP – 63 lēmumi, kas ir par 4,55% mazāk kā 2013.gadā (66 lēmumi), bet par 10,53% vairāk nekā 2012.gadā (57 lēmumi);
- VRS – 25 lēmumi, kas ir par 19,36% mazāk kā 2013.gadā (31 lēmums) un par 21,88% mazāk kā 2012.gadā (32 lēmumi);
- VUGD – 11 lēmumi, kas ir par 57,14% vairāk nekā 2013.gadā (7 lēmumi) un par 22,22% vairāk nekā 2012.gadā (9 lēmumi).

12.diagramma

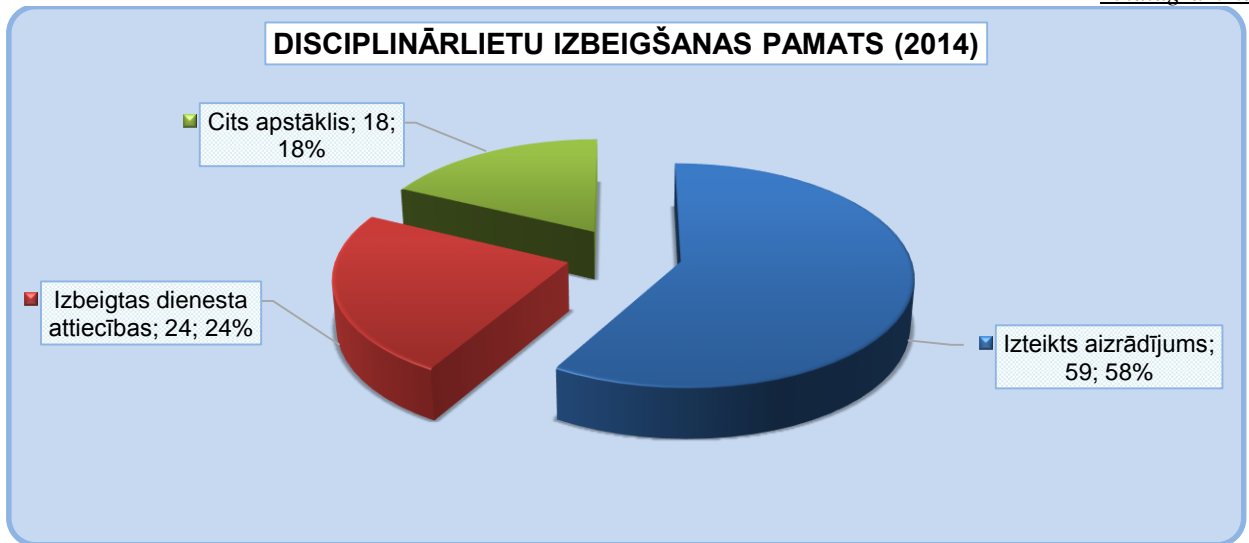

Pa vienam lēmumam par disciplinārlietas izbeigšanu 2014.gadā pieņemti arī PMLP un IeM.

2014.gadā lielākajā daļā gadījumu (58,42%) disciplinārlietas izbeigtas, izsakot aizrādījumu (59 disciplinārlietas, t.sk., 2 disciplinārlietas, kas bija ierosinātas pret valsts civildienesta ierēdņiem), t.i., gadījumos, kad konstatēts, ka izdarītais disciplinārpārkāpums bijis mazsvarīgs vai nav radījis nelabvēlīgas sekas (skatīt 13.diagrammu). Savukārt 23,76% gadījumu (24 disciplinārlietas) disciplinārlietu izbeigšanas pamatā bijusi dienesta attiecību izbeigšana ar amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi, bet 17,82% gadījumu (18 disciplinārlietas) – cits apstākļi (pārsvārā

gadījumu amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi rīcībā nav ticis konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs).

13.diagramma

Salīdzinājumā ar 2013.gadu, kad 45,05% gadījumu (50 disciplinārlietas) disciplinārlietu izbeigšanas pamatā bija aizrādījuma izteikšana, 23,42% gadījumu (26 disciplinārlietas) – dienesta attiecību izbeigšana, un 31,53% gadījumu (35 disciplinārlietas) – cits apstākļis, 2014.gadā par 13% pieaudzis to disciplinārlietu apjoms, kuras izbeigtas, izsakot aizrādījumu, savukārt disciplinārlietu, kuru izbeigšanas pamatā bijis cits apstākļis, t.sk., disciplinārpārkāpuma sastāva neesamība, apjoms par apmēram tikpat lielu daļu samazinājies, bet disciplinārlietu, kuru izbeigšanas pamatā bijusi dienesta attiecību izbeigšana, apjoms tikpat kā nav mainījies.

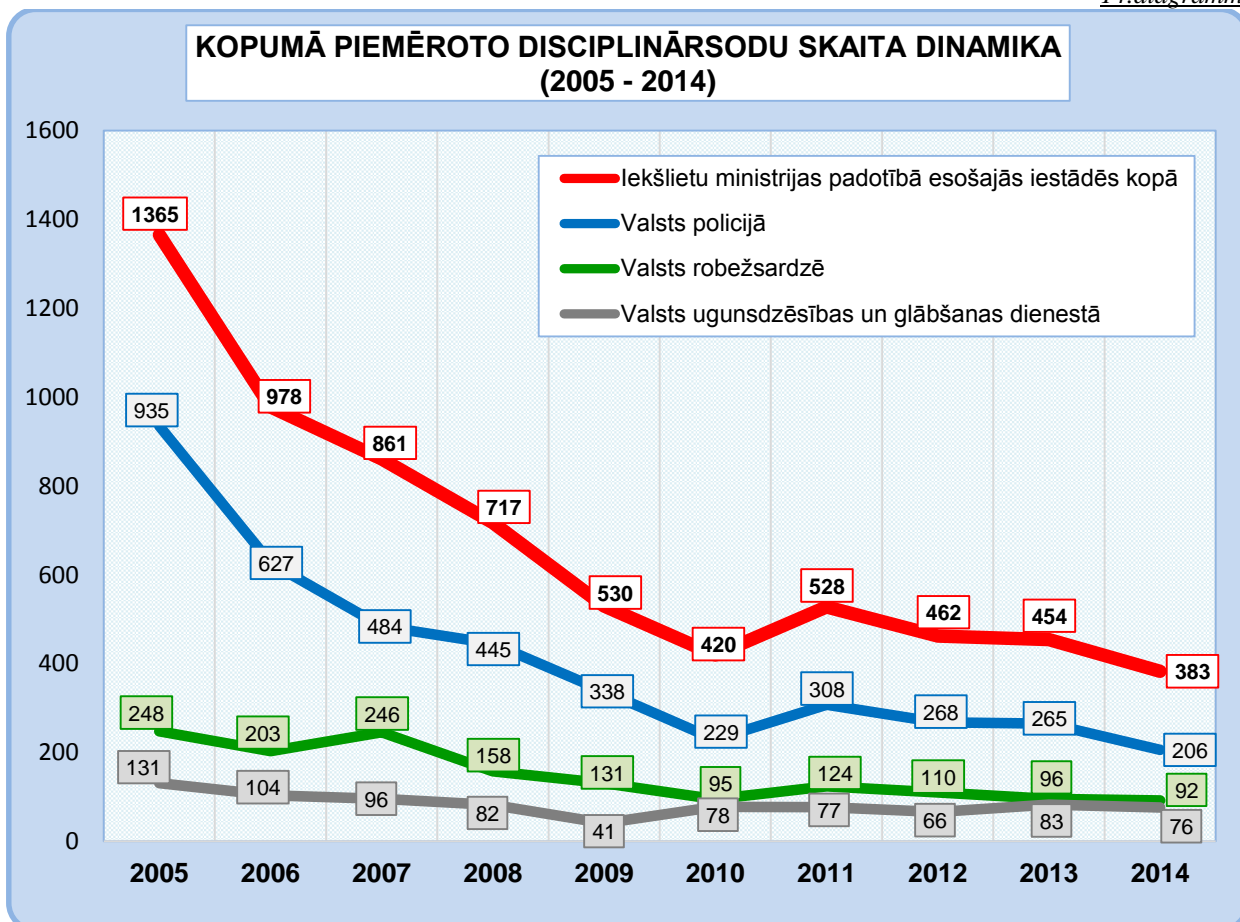
Attiecinot lēmumu, kas gada laikā pieņemti par disciplinārlietas izbeigšanu, kopējo skaitu pret lēmumu, kas attiecīgā gada laikā pieņemti par disciplinārlietas ierosināšanu, kopējo skaitu, redzams, ka 2014.gadā izbeigto disciplinārlietu skaits sastāda apmēram ceturto daļu (24,27%) no ierosinātajām disciplinārlietām, kas ir praktiski tikpat, cik 2013.gadā (24,78%).

3.4. DISCIPLINĀRSODU PIEMĒROŠANA UN TO VEIDI

Par disciplinārpārkāpumu izdarīšanu IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā kopumā piemēroti 383 disciplinārsodi, t.sk., saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārbildības likumu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm – 373 disciplinārsodi (virsniekiem – 123, instruktoriem – 81), saskaņā ar Darba likumu darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums – 9 disciplinārsodi, un saskaņā ar Valsts civildienesta ierēdņu disciplinārbildības likumu valsts civildienesta ierēdņiem – 1 disciplinārsods.

Kopējais 2014.gadā piemēroto disciplinārsodu skaits ir ne tikai par 15,64% mazāks kā 2013.gadā (454 disciplinārsodi), bet arī par 8,81% mazāks kā 2010.gadā (420 disciplinārsodi), kad šis rādītājs līdz šim bija pats zemākais pēdējo 10 gadu laikā (skatīt 14.diagrammu).

14.diagramma

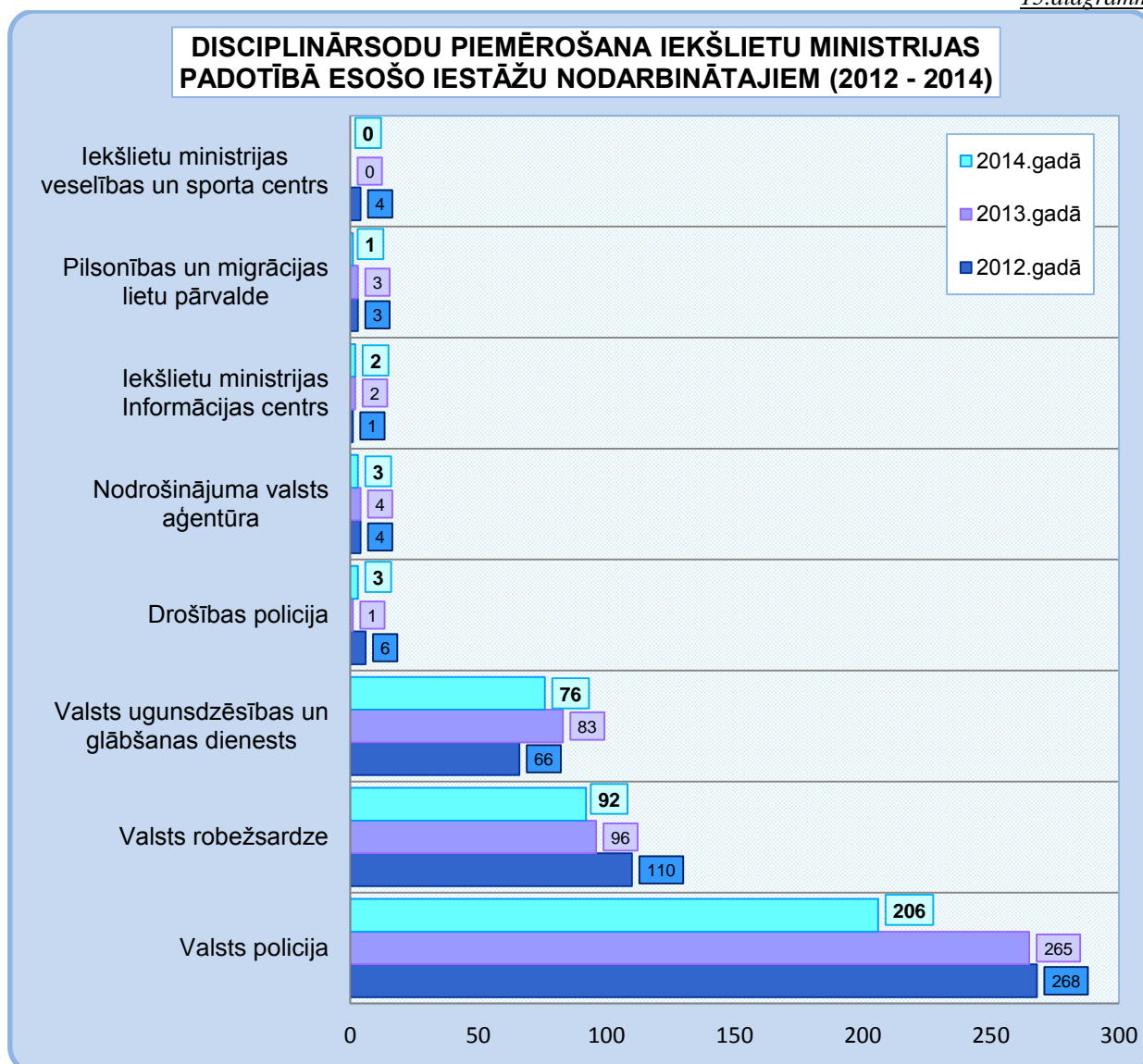

Aplūkojot konkrētu IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā piemēroto disciplinārsodu skaitu salīdzinājumā ar divu iepriekšējo gadu rādītājiem, redzams (skatīt 15.diagrammu), ka:

- VP nodarbinātajiem piemēroti 206 disciplinārsodi, kas ir par 22,26% mazāk kā 2013.gadā (265 disciplinārsodi) un par 23,13% mazāk kā 2012.gadā (268 disciplinārsodi), turklāt šis skaits ir mazākais arī pēdējo 10 gadu laikā (skatīt 14.diagrammu);
- VRS nodarbinātajiem piemēroti 92 disciplinārsodi, kas ir par 4,17% mazāk kā 2013.gadā (96 disciplinārsodi) un par 16,36% mazāk kā 2012.gadā (110 disciplinārsodi), turklāt šis skaits ir mazākais arī pēdējo 10 gadu laikā (skatīt 14.diagrammu);
- VUGD nodarbinātajiem piemēroti 76 disciplinārsodi, kas ir par 8,43% mazāk kā 2013.gadā (83 disciplinārsodi), bet par 15,15% vairāk nekā 2012.gadā (66 disciplinārsodi);
- DP nodarbinātajiem piemēroti 3 disciplinārsodi (2013.gadā – 1, 2012.gadā – 6);

- NVA nodarbinātajiem piemēroti 3 disciplinārsodi (2013.gadā – 4, 2012.gadā – 4);
- IeM IC nodarbinātajiem piemēroti 2 disciplinārsodi (2013.gadā – 2, 2012.gadā – 1);
- PMLP nodarbinātajiem piemērots 1 disciplinārsods (2013.gadā – 3, 2012.gadā – 3);
- VSC nodarbinātajiem disciplinārsodi nav piemēroti (2013.gadā – 0, 2012.gadā – 4);
- IeM nodarbinātajiem pēdējo trīs gadu laikā disciplinārsodi nav piemēroti.

15.diagramma

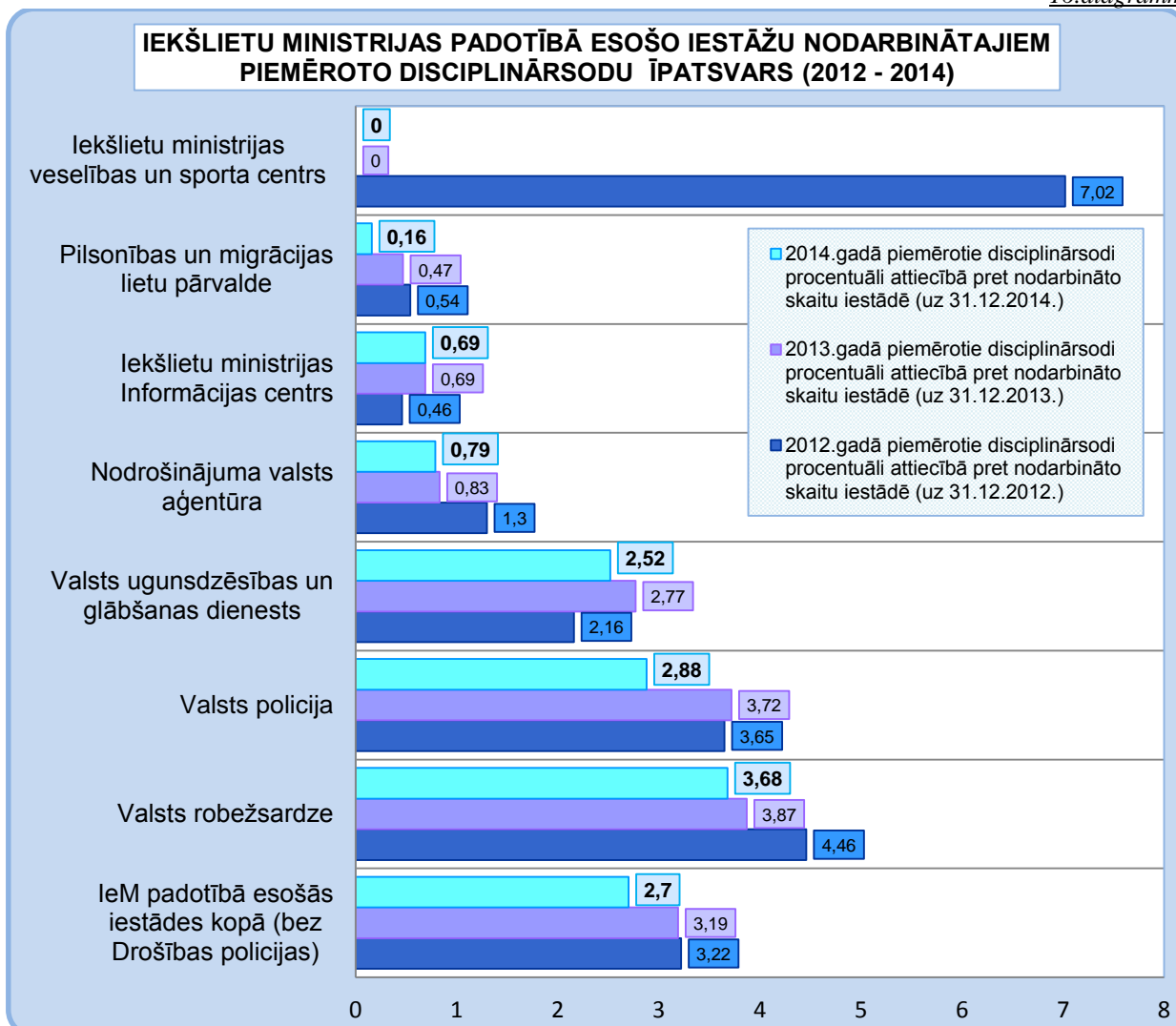

Aplūkojot procentuālās izteiksmes, kas iegūtas, attiecinot katras IeM padotībā esošās iestādes (izņemot DP) nodarbinātajiem piemēroto disciplinārsodu skaitu pret šajā iestādē nodarbināto skaitu attiecīgā pārskata perioda beigās, redzams (skatīt 16.diagrammu), ka 2014.gadā disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars salīdzinājumā ar diviem iepriekšējiem gadiem secīgi bijis šāds:

- VRS – 3,68% (2013.gadā – 3,87%, 2012.gadā – 4,46%);
- VP – 2,88% (2013.gadā – 3,72%, 2012.gadā – 3,65%);

- VUGD – 2,52% (2013.gadā – 2,77%, 2012.gadā – 2,16%);
- NVA – 0,79% (2013.gadā – 0,83%, 2012.gadā – 1,3%);
- IeM IC – 0,69% (2013.gadā – 0,69%, 2012.gadā – 0,46%);
- PMLP – 0,16% (2013.gadā – 0,47%, 2012.gadā – 0,54%);
- VSC – 0 (2013.gadā – 0, 2012.gadā – 7,02%).

16.diagramma

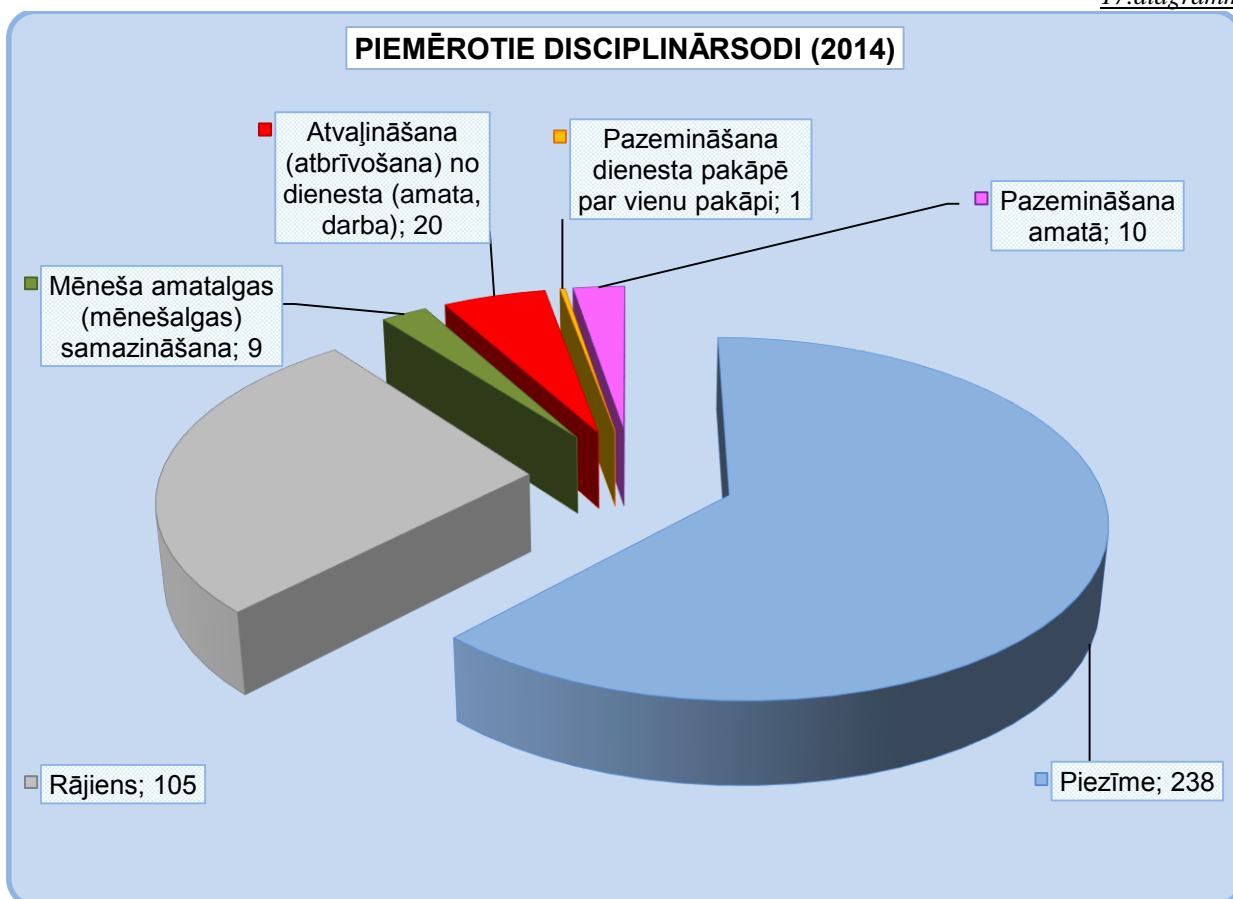
Tādējādi redzams, ka nevienā IeM padotībā esošajā iestādē 2014.gadā disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars nav pieaudzis, tas gandrīz visās iestādēs un jo īpaši VP ir samazinājies, līdz ar to arī IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā (bez DP) disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars 2014.gadā bijis mazāks kā divos iepriekšējos gados – 2,7% (2013.gadā – 3,19%, 2012.gadā – 3,22%).

2014.gadā IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem piemēroti šādi disciplinārsodi (skatīt 17.diagrammu):

- 238 gadījumos (62,14%) disciplinārsods “*piezīme*” (VP – 143, VRS – 50, VUGD – 43, NVA – 2);
- 105 gadījumos (27,42%) disciplinārsods “*rājiens*” (VP – 44, VRS – 29, VUGD – 27, IeM IC – 2, DP – 1, PMLP – 1, NVA – 1);

- 20 gadījumos (5,22%) disciplinārsods “*atvaļināšana no dienesta*” (VRS – 9, VP – 7, VUGD – 4);
- 10 gadījumos (2,61%) disciplinārsods “*pazemināšana amatā*” (VP – 8, DP – 1, VRS – 1);
- 9 gadījumos (2,35%) disciplinārsods “*mēneša amatalgas samazināšana*” (VP – 4, VRS – 2, VUGD – 2, DP – 1);
- 1 gadījumā (0,42%) disciplinārsods “*pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*” (VRS).

17.diagramma

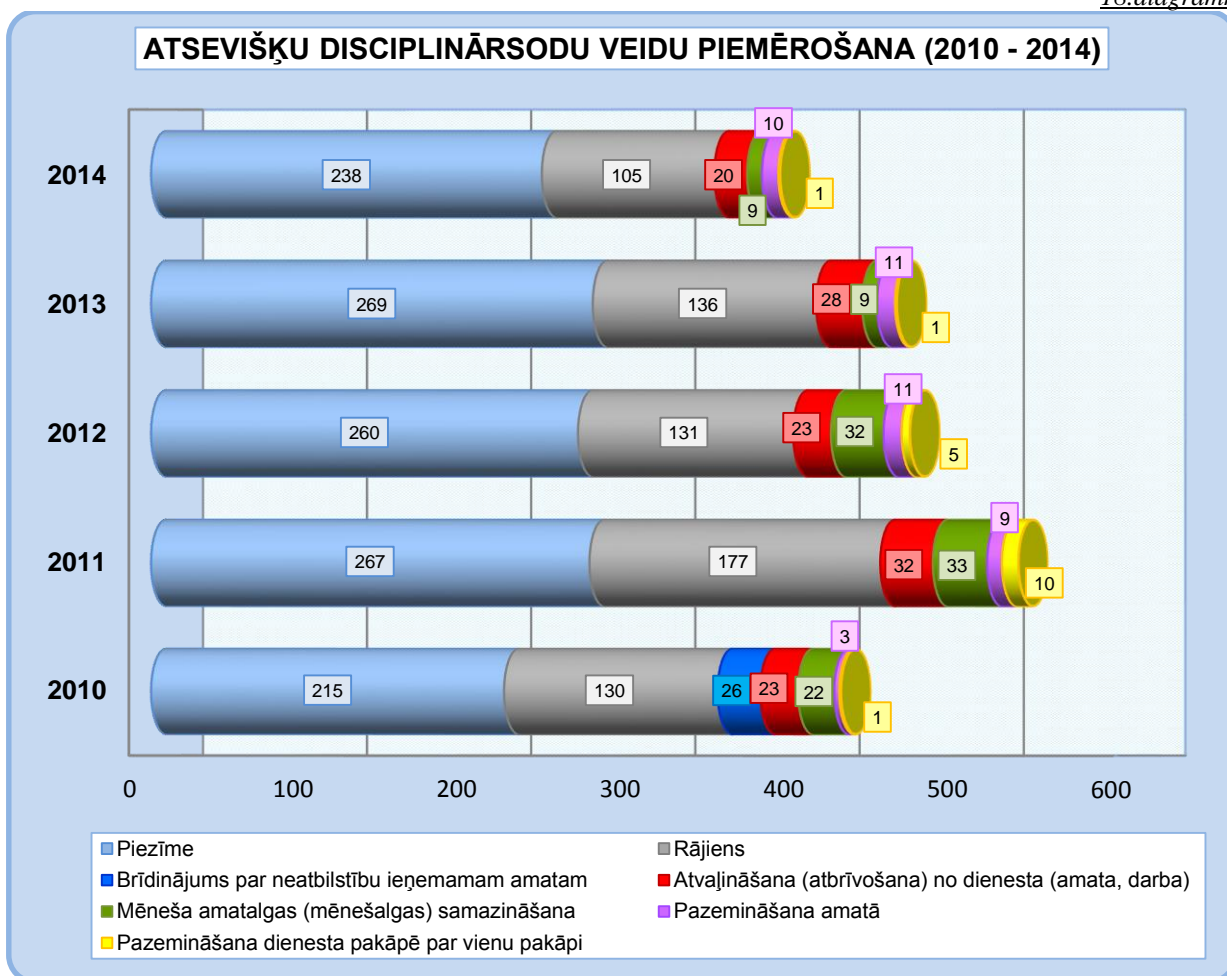

Skatot atsevišķu disciplinārsodu veidu 2014.gada piemērošanas gadījumu skaitu un to īpatsvaru salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, redzams (skatīt 18.diagrammu), ka disciplinārsoda “*piezīme*” piemērošanas gadījumu skaits pēdējā gada laikā samazinājies par 11,52% (iepriekšējos trīs gados šis skaits mainījies minimāli), bet īpatsvars jau ceturto gadu pēc kārtas turpinājis pieaugt, sasniedzot 62,14%. Savukārt disciplinārsodam “*rājiens*” pēdējā gada laikā samazinājies gan piemērošanas gadījumu skaits – par 22,79%, gan arī īpatsvars, kas – 27,42%, ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā.

Pārējo, proti, bargāko disciplinārsodu piemērošanas gadījumu skaits 2014.gadā tikpat kā nav mainījies, izņemot disciplinārsoda “*atvaļināšana no dienesta*” piemērošanas gadījumu skaitu, kas par 28,57% samazinājies, un arī to īpatsvars, kas kopumā sastādījis 10,44%, ir bijis gandrīz tāds pats kā gadu iepriekš (2013.gadā – 10,79%), taču ilgākā laika periodā saskatāma tendence šo

disciplinārsodu īpatsvaram no gada uz gadu samazināties (2010.gadā – 17,86%, 2011.gadā – 15,91%, 2012.gadā – 15,36%).

18.diagramma

4. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN TĀS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU LĒMUMU PAR DISCIPLINĀRSODA PIEMĒROŠANU APSTRĪDĒŠANA UN PĀRSŪDZĒŠANA

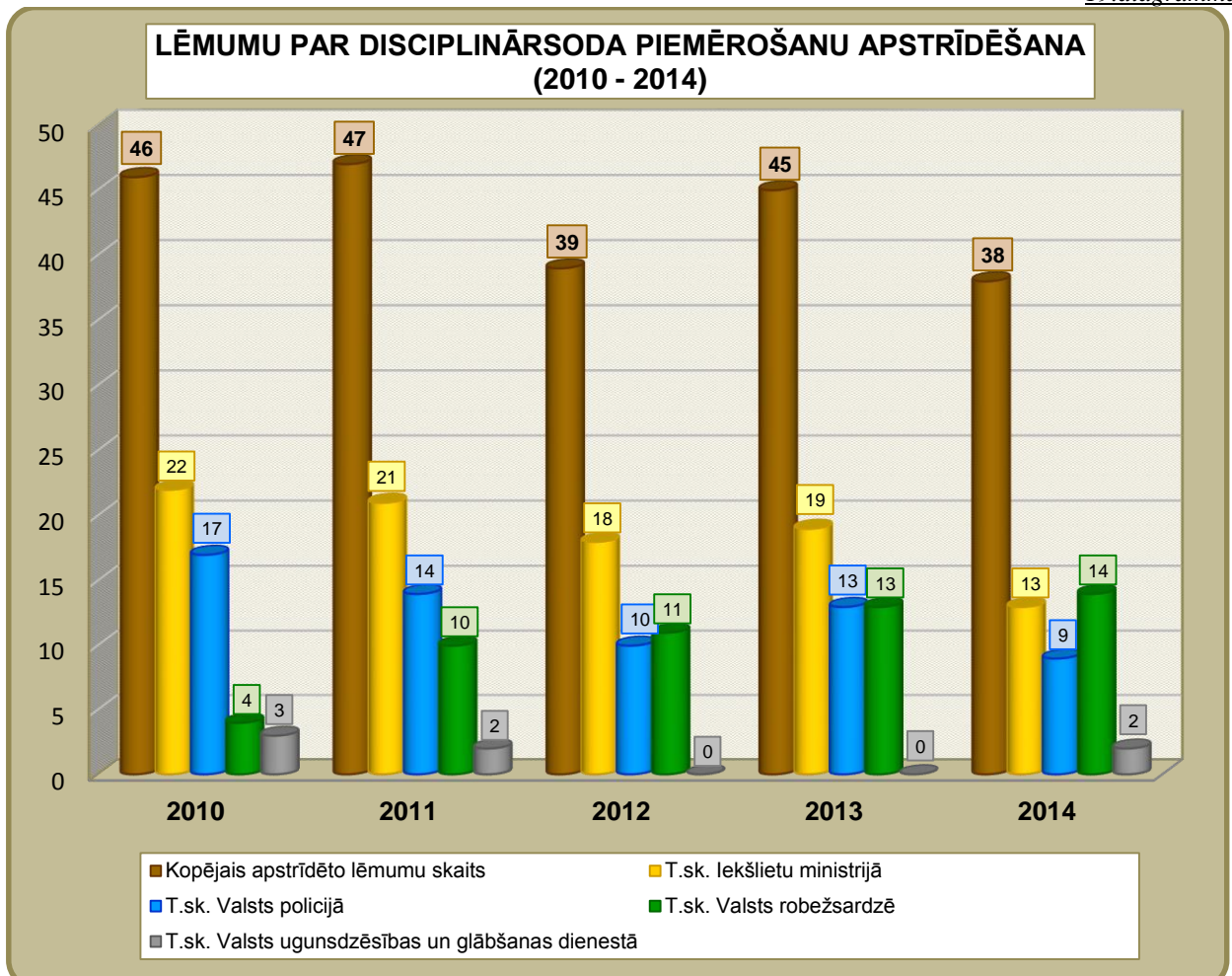
4.1. APSTRĪDĒŠANA

2014.gadā augstākā iestādē (IeM vai IeM padotībā esošā iestādē) kopumā apstrīdēti 38 IeM padotībā esošā iestādē vai IeM padotībā esošas iestādes teritoriālā struktūrvienībā pieņemti lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu, kas ir par 15,56% mazāk kā 2013.gadā (45 lēmumi).

No 2014.gadā apstrīdētajiem lēmumiem (skatīt 19.diagrammu):

- IeM apstrīdēti 13 lēmumi (VP – 9, VUGD – 3, PMLP – 1), kas ir par 31,58% mazāk kā 2013.gadā (19 lēmumi, t.sk., VP – 17, VUGD – 2). Šis skaits ir mazākais pēdējo piecu gadu laikā un norāda, ka IeM apstrīdēto lēmumu skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties;
- VRS apstrīdēti 14 lēmumi, kas ir par 7,69% vairāk nekā 2013.gadā (13 lēmumi). Šis skaits ir lielākais pēdējo piecu gadu laikā, un norāda, ka VRS apstrīdēto lēmumu skaitam ir tendence ar katru nedaudz pieaugt;

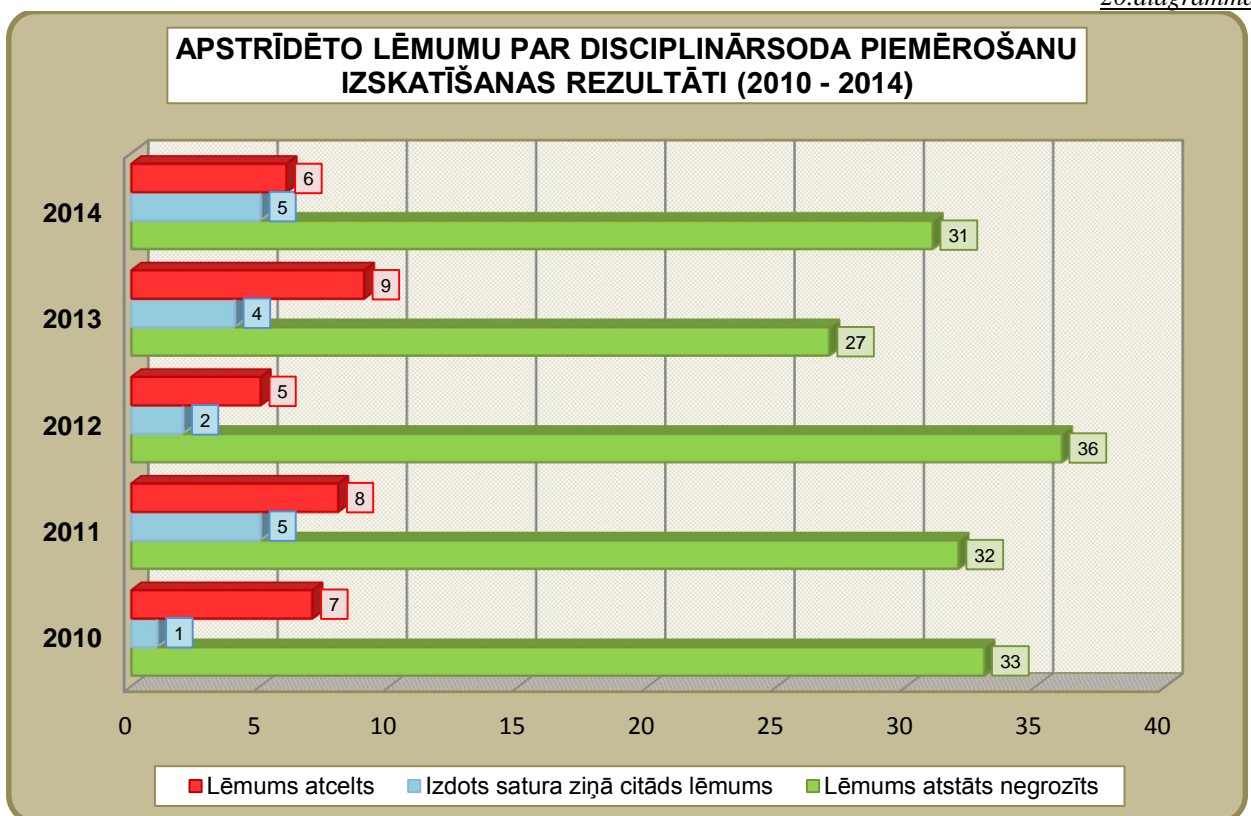
19.diagramma

- VP apstrīdēti 9 lēmumi, kas ir par 30,77% mazāk kā 2013.gadā (13 lēmumi). Šis skaits ir mazākais pēdējo piecu gadu laikā un norāda, ka VP apstrīdēto lēmumu skaitam ir tendence pakāpeniski samazināties;
- VUGD apstrīdēti 2 lēmumi, kas ir tikpat, cik 2011.gadā (2012. un 2013.gadā apstrīdēšanas gadījumu nebija).

2014.gadā kopumā izskatīti 42 IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs apstrīdētie lēmumi, t.sk., 7 lēmumi, kas apstrīdēti 2013.gadā, kā rezultātā saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.pantā noteikto augstākā iestādē 31 gadījumā pieņemts lēmums (IeM – 15, VRS – 10, VP – 5, VUGD – 1) *atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*, 6 gadījumos (VP – 3, VRS – 2, IeM – 1) – *atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*, bet 5 gadījumos (IeM – 3, VP – 1, VUGD – 1) – *izdot satura ziņā citādu lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*. Salīdzinot šos datus ar iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 20.diagrammu), ka pēdējos piecos gados vidēji gada laikā tiek izskatīti 42 apstrīdēti lēmumi. 2014.gadā apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā par 14,82% ir pieaudzis gadījumu skaits, kad pieņemts lēmums *atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*, savukārt gadījumu, kad pieņemts lēmums *atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*, skaits par 33,33% samazinājies.

20.diagramma

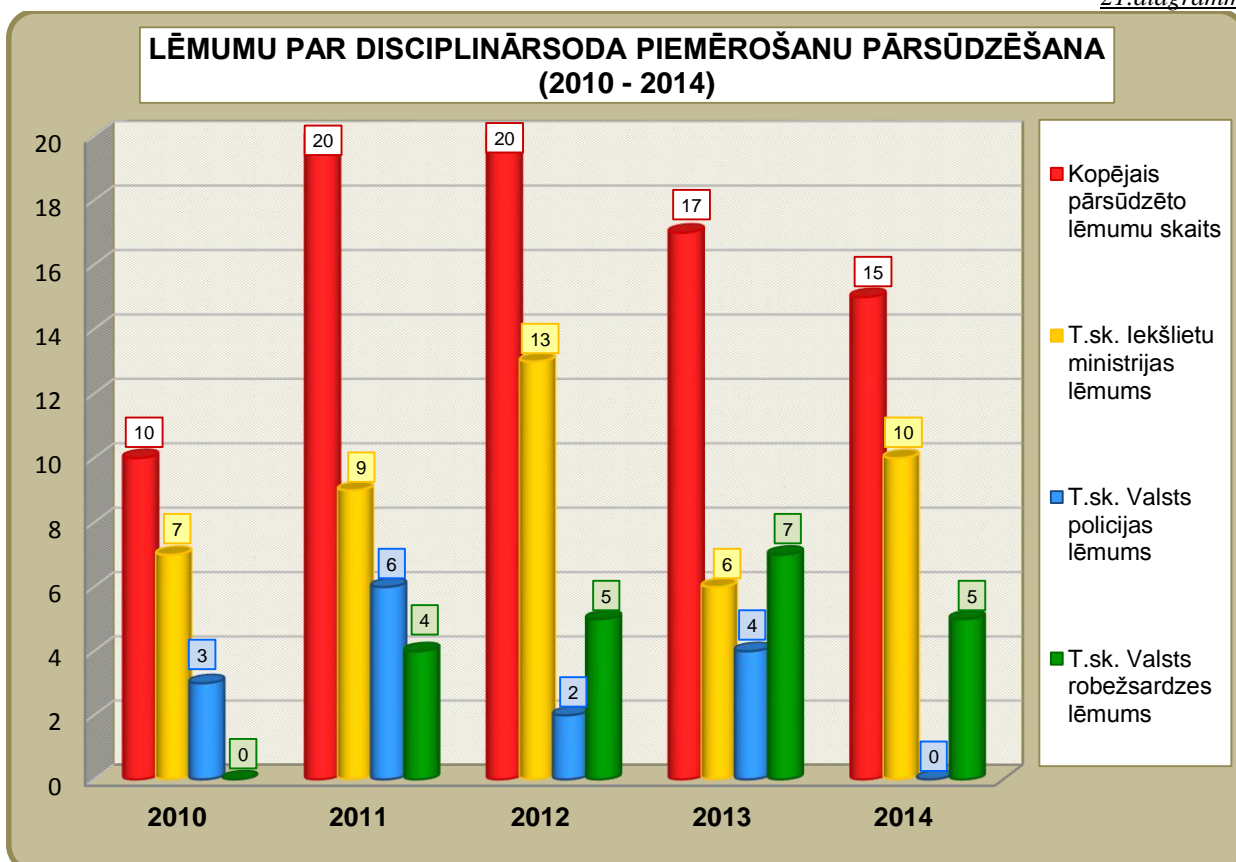
Attiecinot 2014.gadā apstrīdēto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēti nosacīti 9,9% gadījumu (2013.gadā – 9,78%, 2012.gadā – 8,39%, 2011.gadā – 8,88%, 2010.gadā – 10,8%). Savukārt, attiecinot 2014.gadā apstrīdēšanas rezultātā atcelto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto

lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu atcelti nosacīti 1,56% gadījumu (2013.gadā – 1,96%, 2012.gadā – 1,07%, 2011.gadā – 1,51%, 2010.gadā – 1,64%).

4.2. PĀRSŪDZĒŠANA

Saskaņā ar Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajiem pieteicēju pieteikumiem 2014.gadā kopumā pārsūdzēti 15 IeM un IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu (IeM – 10, VRS – 5), tai skaitā 1 lēmums, kas pieņemts 2013.gadā. Salīdzinot šos datus ar iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 21.diagrammu), ka kopējais pārsūdzēto lēmumu skaits 2014.gadā samazinājies par 11,77%, bet pēdējo divu gadu laikā – par 25%. 2014.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieaudzis IeM lēmumu pārsūdzību skaits, bet samazinājies VP un VRS lēmumu pārsūdzību skaits. Attiecinot 2014.gadā pārsūdzēto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēti nosacīti 3,91% gadījumu (2013.gadā – 3,7%, 2012.gadā – 4,3%, 2011.gadā – 3,77%, 2010.gadā – 2,35%).

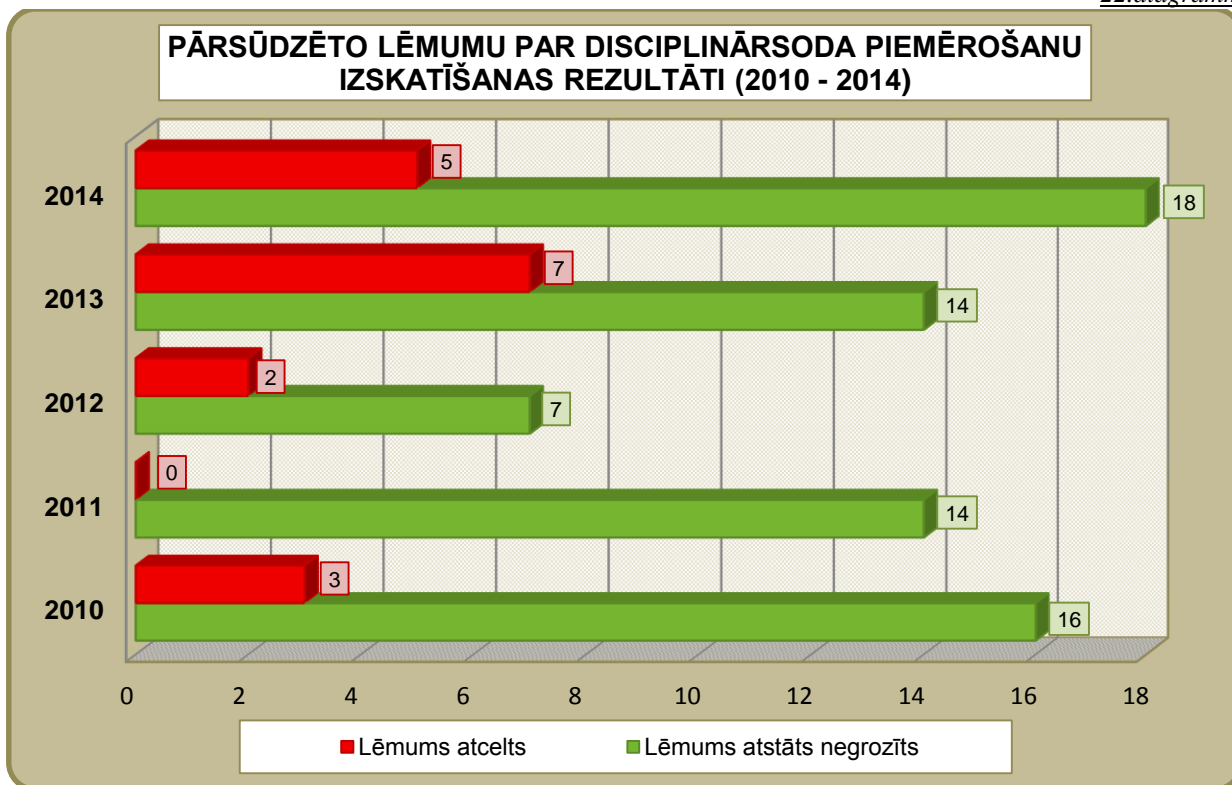
21.diagramma

Pārsūdzēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu (lēmumi pārsūdzēti 2010. līdz 2014.gadā) izskatīšanas rezultātā 2014.gadā likumīgā spēkā stājušies 23

tiesas lēmumi (Administratīvā rajona tiesa – 12, Administratīvā apgabaltiesa – 6, LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments – 5). Saskaņā ar šiem tiesu lēmumiem 18 no pārsūdzētajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu (IeM – 9, VRS – 5, VP – 4) atstāti negrozīti, bet 5 – atcelti. Starp atceltajiem lēmumiem ir 2 VP lēmumi (abi pieņemti 2013.gadā), 2 VRS lēmumi (abi pieņemti 2013.gadā) un 1 IeM lēmums (pieņemts 2011.gadā).

22.diagramma

Salīdzinot ar attiecīgiem iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 22.diagrammu), ka 2014.gadā turpinājies pieaugt pārsūdzību rezultātā izskatīto lietu skaits, kurās likumīgā spēkā stājies tiesas lēmums, kas ir vislielākais pēdējos piecos gados (kopā 23 tiesas lēmumi). Atzīmējams, ka 2014.gadā pieaudzis tādu tiesas lēmumu skaits, ar kuriem IeM vai IeM padotībā esošās iestādes lēmums par disciplinārsoda piemērošanu atstāts negrozīts, un savukārt samazinājies tādu lēmumu skaits, ar kuriem IeM vai IeM padotībā esošās iestādes lēmums par disciplinārsoda piemērošanu atcelts.

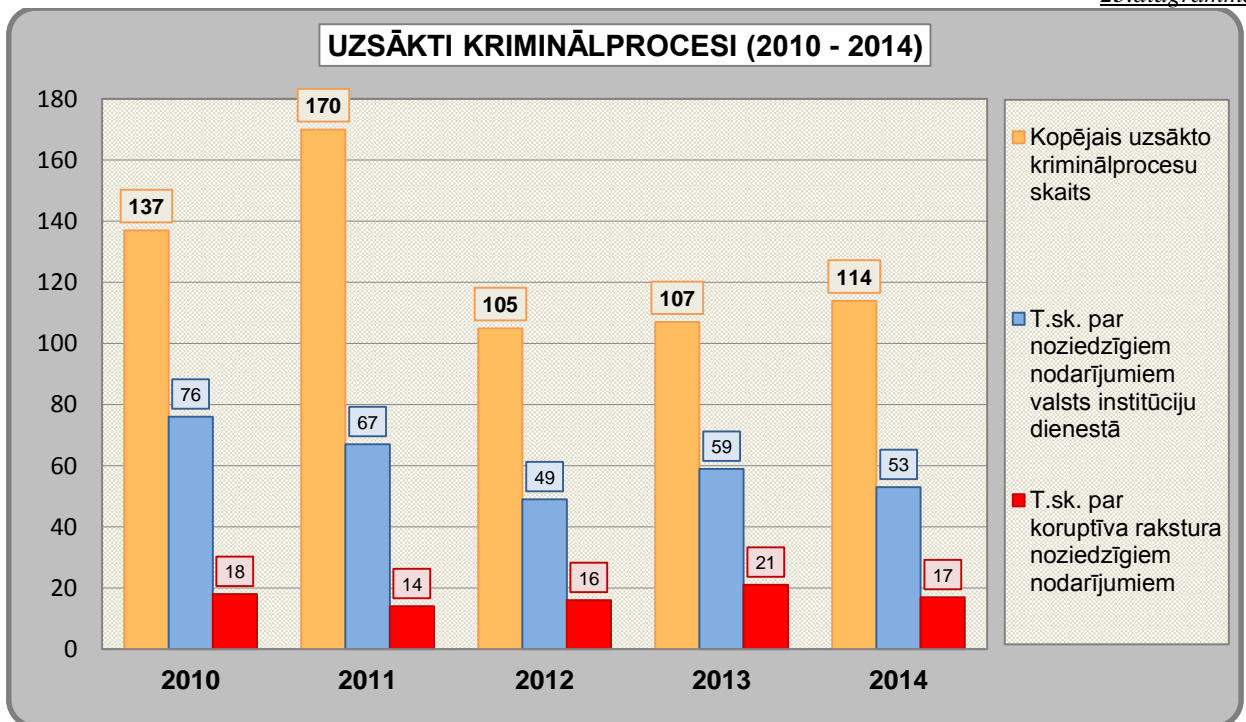
5. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN TĀS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU NODARBINĀTO KRIMINĀLATBILDĪBA

5.1. UZSĀKTI KRIMINĀLPROCESI

Par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kurus iespējams izdarījuši IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātie, 2014.gadā kopumā uzsākti 114 kriminālprocesi. Aizdomas par noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu 91 gadījumā bijušas par VP, 12 – par VRS, 9 – par VUGD, un 2 – par PMLP nodarbinātajiem.

No 2014.gadā uzsāktajiem kriminālprocešiem 53 kriminālprocesi (46,49%) uzsākti aizdomās par Krimināllikuma XXIV nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā” paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu (VP – 45, VRS – 6, PMLP – 2), kuriem 17 gadījumos bijis koruptīvs raksturs, proti, nodarbinātā darbībai (bezdarbībai) bijis mantkārīgs nolūks (VP – 11, VRS – 4, PMLP – 2).

23.diagramma

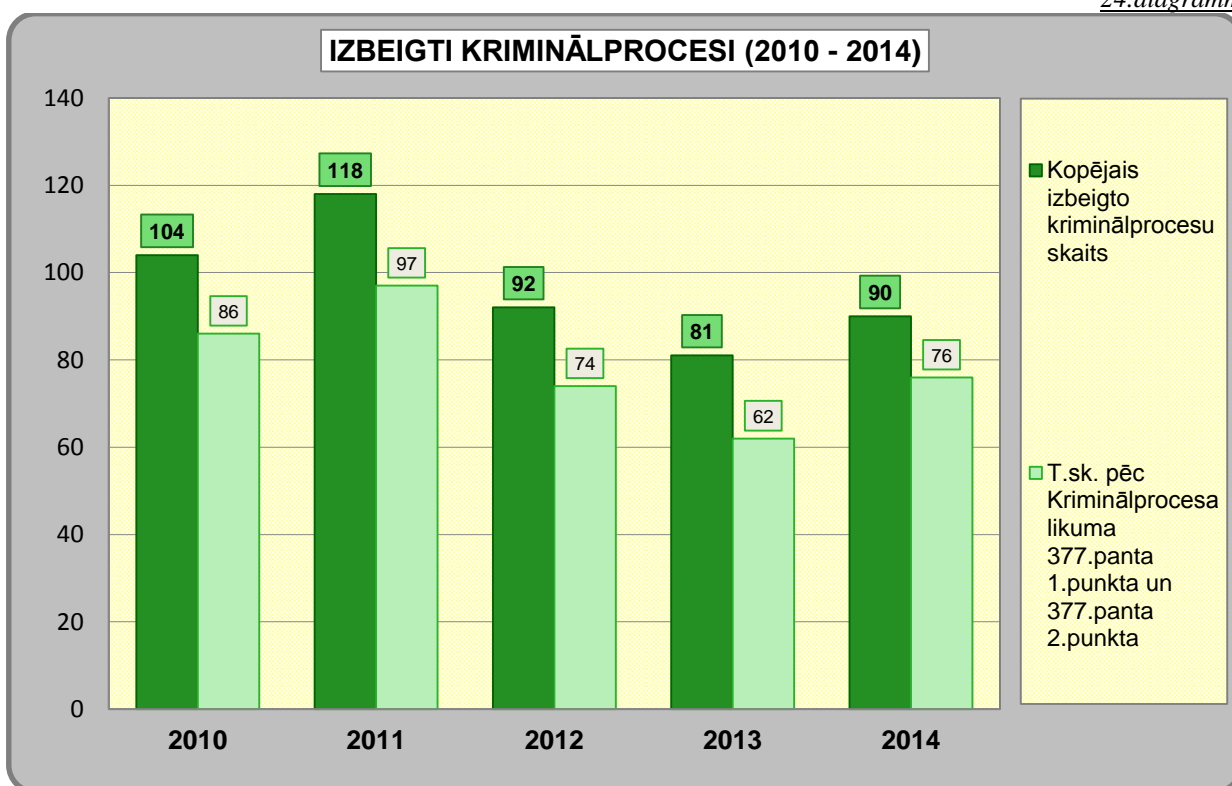

Salīdzinot 2014.gada datus par uzsāktajiem kriminālprocešiem ar attiecīgiem iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 23.diagrammu), ka kopējais uzsākto kriminālprocešu skaits nedaudz (par 6,54%) pieaudzis, taču tas ir par trešdaļu mazāks (par 32,94%) kā 2011.gadā. Savukārt kriminālprocešu, kuri uzsākti par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, skaits samazinājies par 10,17%, bet kriminālprocešu, kuri uzsākti par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits samazinājies par 19,05%, iezīmējot pēdējo piecu gadu vidējo līmeni šajā jomā, proti, ka gada laikā aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem vidēji tiek uzsākti 17 kriminālprocesi.

5.2. IZBEIGTI KRIMINĀLPROCESI

Kopumā 2014.gadā pieņemti 90 lēmumi par kriminālprocesa izbeigšanu. Šie kriminālprocesi bija uzsākti 2014.gadā (45) un iepriekšējos gados (2013.gadā – 37, 2012.gadā – 3, 2011.gadā – 2, 2010.gadā – 1, 2009.gadā – 1, 2008.gadā – 1) aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto (VP – 80, VRS – 6, VUGD – 4) iespējami prettiesisku darbību vai bezdarbību, ar kuru izdarīts kāds no Krimināllikumā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Ievērojami lielākajā daļā gadījumu (84,44%) kriminālprocesa izbeigšanas pamatā bijuši Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta nosacījumi, proti, gadījumos, kad *nav noticis noziedzīgs nodarījums* vai *izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva*, uzsākts kriminālprocess ir jāizbeidz.

24.diagramma

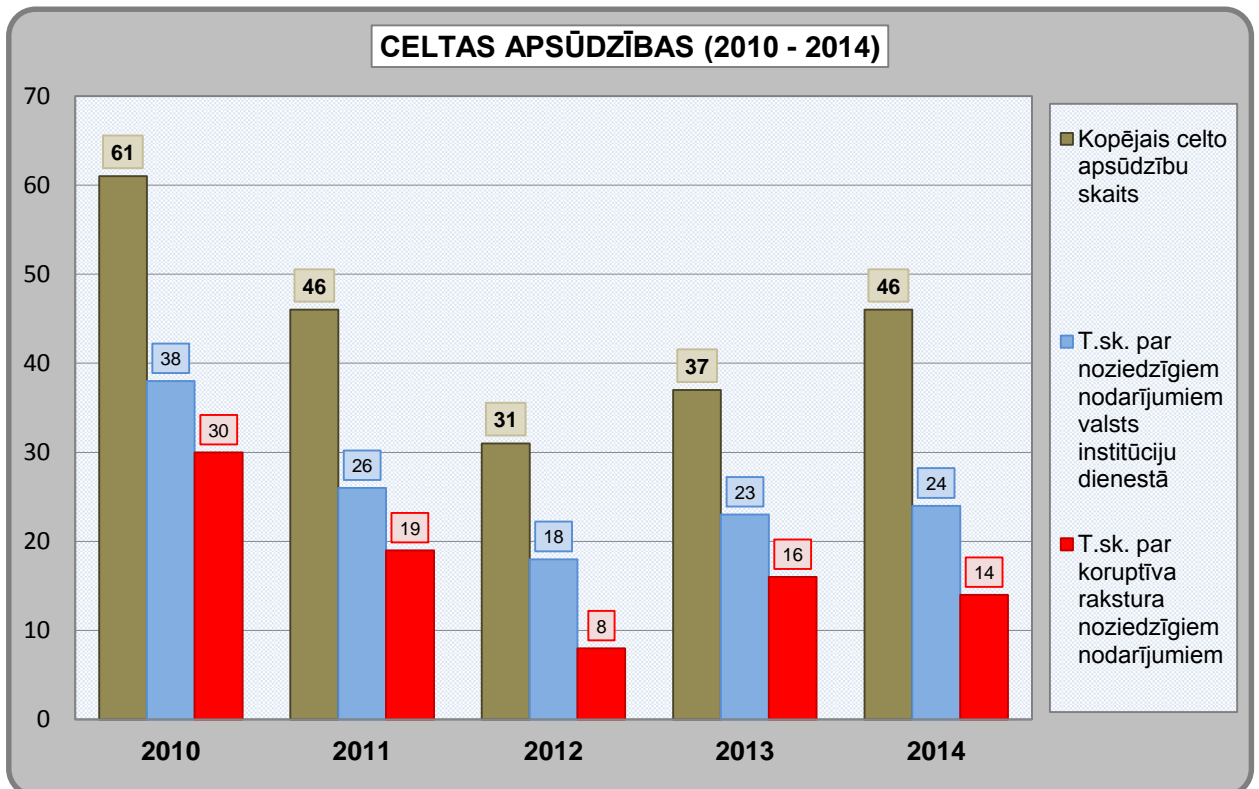
Salīdzinot pēdējo gadu datus par izbeigtajiem kriminālprocesi, redzams (skatīt 24.diagrammu), ka 2014.gadā izbeigto kriminālprocesu kopējais skaits, kā arī kriminālprocesu, kas izbeigti pēc Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta, skaits pieaudzis – attiecīgi par 11,11% un 22,58%, un ir gandrīz tāds pats kā 2012.gadā, taču zemāks kā 2011.gadā.

Savukārt, attiecinot kriminālprocesu, kas izbeigti pēc Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta, skaitu pret izbeigto kriminālprocesu kopējo skaitu, redzams, ka 2014.gadā pēc Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta izbeigto kriminālprocesu īpatsvars bijis pēdējos piecos gados vislielākais – 84,44% (2013.gadā – 76,54%, 2012.gadā – 80,44%, 2011.gadā – 82,2%, 2010.gadā – 82,69%).

5.3. CELTAS APSŪDZĪBAS

2014.gadā pret 46 IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm (VP – 34, VUGD – 7, VRS – 5), t.sk., personām, kas no dienesta atvaļinātas, bet noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī pildīja dienestu IeM sistēmā, 2011. līdz 2014.gadā uzsākto kriminālprocesu ietvaros pēc dažādiem Krimināllikuma pantiem celtas apsūdzības. No 2014.gadā celtajām apsūdzībām vairāk kā puse (52,17%) celtas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kuriem 14 gadījumos bijis koruptīvs raksturs.

25.diagramma

Skatot 2014.gadā celto apsūdzību skaitu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu attiecīgajiem datiem, redzams (skatīt 25.diagrammu), ka kopējais celto apsūdzību skaits 2014.gadā pieaudzis par 24,32% un ir tāds pats kā 2011.gadā, bet apsūdzību, kas celtas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, skaits pieaudzis tikai par 4,35% un ir līdzīgs celto apsūdzību skaitam 2013.gadā (23 apsūdzības).

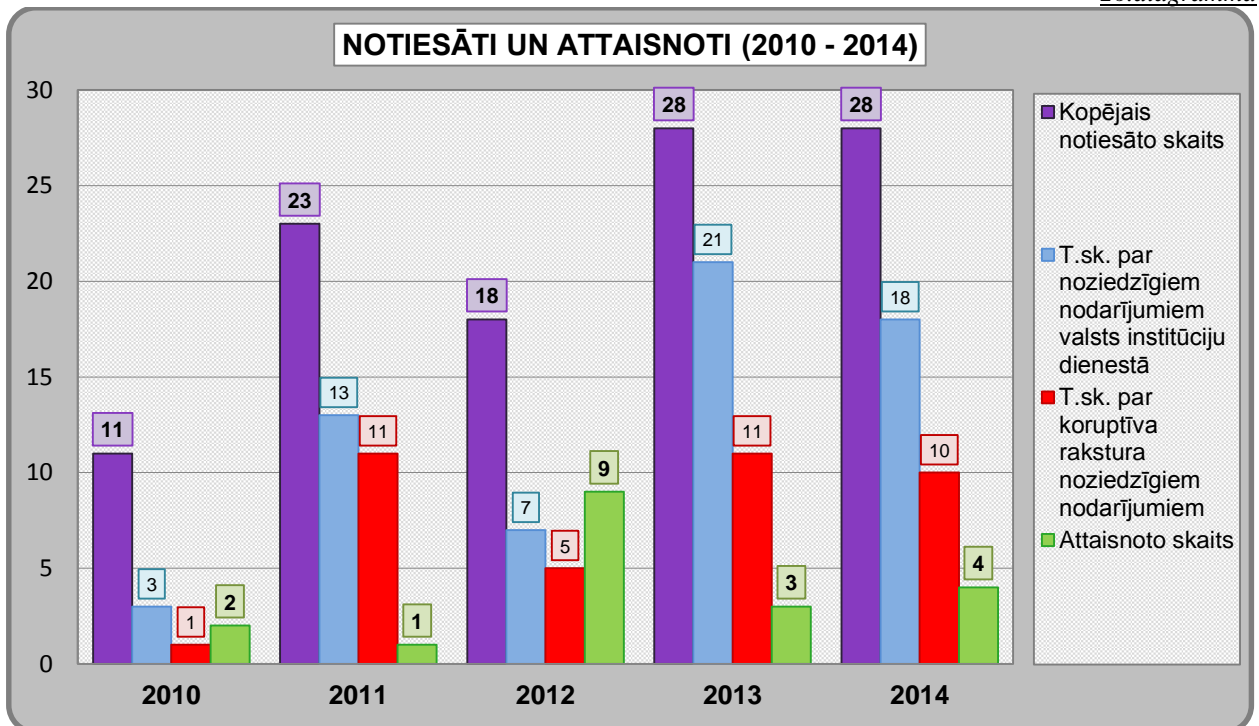
Savukārt apsūdzību, kas celtas par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits 2014.gadā samazinājies par 12,5%, bet attiecībā pret 2010.gadu, kad par šāda rakstura noziedzīgiem nodarījumiem bija celtas 30 apsūdzības, tas samazinājies vairāk kā uz pusi – par 53,33%. Attiecinot par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem celto apsūdzību skaitu pret kopējo apsūdzību skaitu, redzams, ka 2014.gadā šādu apsūdzību īpatsvars samazinājies, sastādot 30,44% (2013.gadā – 43,24%, 2012.gadā – 25,8%, 2011.gadā – 41,30%, 2010.gadā – 49,18%).

5.4. NOTIESĀTI UN ATTAISNOTI

2014.gadā par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu kopumā notiesātas (likumīgā spēkā stājušies notiesājoši tiesas spriedumi kriminālprocesos, kas uzsākti 2002.līdz 2014.gadā) 28 personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī pildīja dienestu IeM sistēmas iestādēs (VP – 21, VRS – 4, VUGD – 3). Pārsvarā gadījumu (64,29%) notiesātās personas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā, kuriem 10 gadījumos bijis koruptīvs raksturs.

2014.gadā kopējais notiesāto personu skaits bijis tāds pats kā gadu iepriekš (skatīt 26.diagrammu), taču par 14,29% samazinājies personu skaits, kas notiesātas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā. Savukārt par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem 2014.gadā notiesāto personu skaits salīdzinājumā ar 2013.gada (arī 2011.gada) datiem samazinājies minimāli – par vienu personu.

26.diagramma

Saskaņā ar 2014.gadā likumīgā spēkā stājušies tiesas spriedumiem 4 personas (visas VP), kuras 2009. līdz 2011.gadā uzsāktu kriminālprocesa ietvaros bija apsūdzētas par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izdarīšanu (neizpaužamu ziņu izpaušana – 3, kukuļņemšana – 1), ir attaisnotas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 26.diagrammu), ka 2014.gadā ir par vienu attaisnoto personu vairāk nekā gadu iepriekš (arī vairāk nekā 2010. un 2011.gadā), tomēr šis skaits ir ievērojami mazāks kā 2012.gadā (9 attaisnotas personas).

KOPSAVILKUMS

2014.gadā par priekšzīmīgu dienesta (amata, darba) uzdevumu izpildi, labiem dienesta (amata, darba) pienākumu izpildes rezultātiem vai īpašiem sasniegumiem IeM un IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem kopumā piešķirti 7970 apbalvojumi, kas ir par 43,2% mazāk kā 2013.gadā. Attiecīgi arī lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs piešķirto apbalvojumu skaits samazinājies: VRS par 65,82%, VP par 33,07% un VUGD par 25,03%. Ievērojamo apbalvojumu skaita samazināšanos galvenokārt ietekmējis apstāklis, ka no amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi piešķiramo apbalvojumu klāsta saskaņā ar 2014.gada 6.marta grozījumiem Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā (stājās spēkā 2014.gada 3.aprīlī) tika izslēgts apbalvojums “*naudas balva*”. Līdz ar to 2014.gadā mainījusies arī piešķirto apbalvojumu struktūra, proti, apbalvojums “*naudas balva vai cita vērtīga balva*” piešķirts tikai 15,95% gadījumu (2013.gadā – 49,56% gadījumu), bet pārējo piešķirto apbalvojumu proporcijas izlīdzinājušās, kļūstot daudz vienādākas: apbalvojums “*pateicība*” piešķirts 28,21% gadījumu (2013.gadā – 19,93%), apbalvojums “*goda raksts, atzinības raksts vai krūšu nozīme (zīme)*” piešķirts 27,98% gadījumu (2013.gadā – 11,33%) un apbalvojums “*papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi*” piešķirts 22,5% gadījumu (2013.gadā – 16,95%). Apbalvojumu piešķiršanas prakse IeM padotībā esošajās iestādēs tāpat kā iepriekšējos gados bijusi ļoti atšķirīga, par ko liecina lielāko IeM padotībā esošo iestāžu apbalvoto nodarbināto īpatsvars: VRS – 96,92%, VP – 54,28%, VUGD 19,77%. Atbilstoši kopējam piešķirto apbalvojumu skaita samazinājumam 2014.gadā ievērojami samazinājies arī kopējais IeM un IeM padotībā esošo iestāžu apbalvoto nodarbināto īpatsvars, sastādot 53,84% (2013.gadā – 97,64%).

2014.gadā kopumā konstatēti 877 IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarīti disciplinārpārkāpumi, kas ir par 6,5% mazāk kā 2013.gadā. Šo samazinājumu galvenokārt ietekmējusi disciplinārpārkāpumu skaita samazināšanās VP (par 9,06%) un VUGD (par 17,54%). Kopējā disciplinārpārkāpumu skaita procentuālā attiecība pret kopējo IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs nodarbināto skaitu (disciplinārpārkāpumu īpatsvars) 2014.gadā bijusi 6,18%, kas ir nedaudz mazāk kā 2013.gadā (6,56%), bet lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs šāda: VP – 8,15% (2013.gadā – 8,98%), VRS – 7,69% (2013.gadā – 6,74%), VUGD – 3,12% (2013.gadā – 3,8%). Pārējās IeM padotībā esošajās iestādēs disciplinārpārkāpumu īpatsvars bijis pavisam minimāls – robežās no 0 līdz 1%.

Ievērojami lielākā daļa – 94,76%, no 2014.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem, līdzīgi kā iepriekšējā gadā (2013.gadā – 94,24%), izdarīti saistībā ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu. Šo disciplinārpārkāpumu visraksturīgākā iezīme bijusi *nepienācīga dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšana vai dienesta (amata vai darba) pienākumu nepildīšana vai nepamatots*

dienesta (darba) kavējums, kas konstatēta 721 gadījumā (par 9,08% mazāk kā 2013.gadā). Šie disciplinārpārkāpumi 102 gadījumos izpaudušies arī ar *profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošanu* (par 10,87% vairāk nekā 2013.gadā), 47 gadījumos – ar *atrašanos interešu konflikta situācijā*, t.sk., 44 gadījumos – ar *amatu savienošanas ierobežojumu neievērošanu* (par 12,96% mazāk kā 2013.gadā), 16 gadījumos – ar *dienesta (amata vai darba) informācijas nepamatotu izpaušanu vai tās nesēja nozaudēšanu* (par 20% mazāk kā 2013.gadā), 6 gadījumos – ar *noteiktās kārtības pārkāpšanu rīcībā ar dienesta šaujamieroci*, un 4 gadījumos – ar *dienesta (amata vai darba) pilnvaru pārsniegšanu* (visos gadījumos bijusi saistīta ar vardarbību pret personu).

Disciplinārpārkāpumu, kuri nav saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu, skaits 2014.gadā (46 disciplinārpārkāpumi) samazinājies par 14,81%, sastādot no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita 5,25% (2013. gadā – 5,76%, 2012.gadā – 6,23%), kas norāda uz šāda rakstura disciplinārpārkāpumu (to pamatā bijusi amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā diskreditēta iestāde un mazināta uzticība valsts pārvaldei) īpatsvara pakāpenisku samazināšanos.

No 2014.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 32 disciplinārpārkāpumi izdarīti apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, kas sastāda 3,64% no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita. Mazāk kā puse (46,88%) no šiem disciplinārpārkāpumiem (15 disciplinārpārkāpumi) izdarīti saistībā ar dienesta pienākumu pildīšanu, bet pārējie (17 disciplinārpārkāpumi) – nepildot dienesta pienākumus. Salīdzinājumā ar 2013. un 2012.gadu, kad apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā bija izdarīti attiecīgi 33 un 32 disciplinārpārkāpumi un tie no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastādīja attiecīgi 3,52% un 3,69%, 2014.gadā stāvoklis šajā jomā tikpat kā nav mainījies.

2014.gadā saistībā ar konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 46,41% gadījumu vainīgajām IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārtbildības likuma 13.¹ panta pirmajā daļā noteikto *izteikts aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu*, jo šajos gadījumos izdarītie disciplinārpārkāpumi bijuši mazsvarīgi vai nav radījuši nelabvēlīgas sekas (2013.gadā – 42,54% gadījumu). Šāds disciplinārās ietekmēšanas līdzeklis, kas nav disciplinārsods, visplašāk pielietots VP – 54,81% gadījumu, tad VRS – 40,63% gadījumu, bet ievērojami mazākā apjomā VUGD – 10,64% gadījumu.

Pārējos gadījumos, kad konstatēts, ka amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi vai valsts civildienesta ierēdnis iespējams izdarījis disciplinārpārkāpumu, izņemot gadījumus, kad amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi bijis iespējams piemērot disciplinārsodu, neierosinot disciplinārlietu, 2014.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā pieņemti 416 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu. Šis skaits jau trešo gadu pēc kārtas turpinājis samazināties (salīdzinājumā ar 2011.gadu kopumā par 39,36%), kas galvenokārt saistīts ar to, ka kopš 2012.gada 25.aprīļa, kad stājās spēkā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma

vieta pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 2012.gada 22.marta grozījumi, amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm saskaņā ar šī likuma 22.¹ pantā noteikto ir iespējams piemērot disciplinārsodu (tikai “*piezīme*” vai “*rājiens*”), neierosinot disciplinārlietu.

Izskatot (izmeklējot) ierosinātās disciplinārlietas, 2014.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā pieņemts 101 lēmums par disciplinārlietas izbeigšanu, kas ir par 9,01% mazāk kā 2013.gadā. Lielākajā daļā gadījumu (58,42%) disciplinārlietas izbeigtas, izsakot aizrādījumu (kopumā 59 disciplinārlietas, t.sk., divas disciplinārlietas, kas bija ierosinātas pret valsts civildienesta ierēdņiem), jo izdarītais disciplinārpārkāpums šajos gadījumos bijis mazsvarīgs, vai nav radījis nelabvēlīgas sekas. Savukārt 23,76% gadījumu (24 disciplinārlietas) disciplinārlietu izbeigšanas pamatā bijusi dienesta attiecību izbeigšana ar amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi, bet 17,82% gadījumu (18 disciplinārlietas) – cits apstāklis (pārsvarā gadījumu amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi rīcībā nav konstatēts disciplinārpārkāpuma sastāvs). 2014.gadā par 13% pieaudzis to disciplinārlietu apjoms, kuras izbeigtas, izsakot aizrādījumu, savukārt disciplinārlietu, kuru izbeigšanas pamatā bijis cits apstāklis, t.sk., disciplinārpārkāpuma sastāva neesamība, apjoms par apmēram tikpat lielu daļu samazinājies.

Par disciplinārpārkāpumu izdarīšanu IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem 2014.gadā kopumā piemēroti 383 disciplinārsodi (VP – 206, VRS – 92, VUGD – 76, DP – 3, NVA – 3, IeM IC – 2, PMLP – 1), t.sk., amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm – 373, darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums – 9, un valsts civildienesta ierēdņiem – 1, kas kopumā ir par 15,64% mazāk kā 2013.gadā (454 disciplinārsodi), turklāt šis skaits ir zemākais pēdējo 10 gadu laikā. Skatot lielākās IeM padotībā esošās iestādes, visievērojamāk 2014.gadā samazinājies VP nodarbinātajiem piemēroto disciplinārsodu skaits – par 22,26%, tad VUGD – par 8,43%, un VRS – par 4,17%.

Gandrīz visās IeM padotībā esošajās iestādēs disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars 2014.gadā ir samazinājies (nevienu no tām nav arī pieaudzis), proti, VRS tas bijis 3,68%, VP – 2,88%, VUGD – 2,52%, NVA – 0,79%, IeM IC – 0,69%, un PMLP – 0,16%. Līdz ar to arī IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā 2014.gadā disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars bijis mazāks kā divos iepriekšējos gados – 2,7% (2013.gadā – 3,19%, 2012.gadā – 3,22%).

No 2014.gadā IeM padotībā esošo iestāžu nodarbinātajiem piemērotajiem disciplinārsodiem 62,14% gadījumu piemērots disciplinārsods “*piezīme*”, 27,42% gadījumu – disciplinārsods “*rājiens*”, 5,22% gadījumu – disciplinārsods “*atvaļināšana no dienesta*”, 2,61% gadījumu – disciplinārsods “*pazemināšana amatā*”, 2,35% gadījumu – disciplinārsods “*mēneša amatalgas (mēnešalgas) samazināšana*”, un 0,42% gadījumu – disciplinārsods “*pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*”. Pēdējā gada laikā disciplinārsoda “*piezīme*” piemērošanas gadījumu skaits samazinājies par 11,52%, bet tā īpatsvars jau ceturto gadu pēc kārtas turpinājis augt, sasniedzot 62,14%, savukārt disciplinārsodam “*rājiens*” samazinājies gan piemērošanas gadījumu skaits – par 22,79%, gan arī īpatsvars, kas (27,42%) ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā. Pārējo, proti, bargāko

disciplinārsodu piemērošanas praksē 2014.gadā izmaiņu tikpat kā nav, izņemot disciplinārsoda “*atvaļināšana no dienesta*” piemērošanas gadījumu skaitu, kas samazinājies par 28,57%. Kopumā bargākie disciplinārsodi 2014.gadā piemēroti 10,44% gadījumu, kas ir gandrīz tikpat, cik 2013.gadā (10,79%), taču ilgākā laika periodā saskatāma tendence šo disciplinārsodu īpatsvaram no gada uz gadu samazināties (2010.gadā – 17,86%, 2011.gadā – 15,91%, 2012.gadā – 15,36%).

2014.gadā augstākā iestādē (IeM vai IeM padotībā esošā iestādē) kopumā apstrīdēti 38 IeM padotībā esošā iestādē vai IeM padotībā esošas iestādes teritoriālā struktūrvienībā pieņemti lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu, kas ir par 15,56% mazāk kā 2013.gadā. No 2014.gadā apstrīdētajiem lēmumiem IeM apstrīdēti 13 lēmumi, kas ir par 31,58% mazāk kā 2013.gadā, VRS – 14 lēmumi (par 7,69% vairāk nekā 2013.gadā), VP – 9 lēmumi (par 30,77% mazāk kā 2013.gadā), un VUGD – 2 lēmumi (2012. un 2013.gadā apstrīdēšanas gadījumu nebija).

2014.gadā kopumā izskatīti 42 IeM un IeM padotībā esošā iestādē apstrīdētie lēmumi, kā rezultātā 31 gadījumā pieņemts lēmums (IeM – 15, VRS – 10, VP – 5, VUGD – 1) *atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*, 6 gadījumos (VP – 3, VRS – 2, IeM – 1) – *atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*, bet 5 gadījumos (IeM – 3, VP – 1, VUGD – 1) – *izdot satura ziņā citādu lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2014.gadā apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā par 14,82% pieaudzis gadījumu skaits, kad pieņemts lēmums *atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*, savukārt gadījumu, kad pieņemts lēmums *atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*, skaits par 33,33% samazinājies. Attiecinot 2014.gadā apstrīdēto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēti nosacīti 9,9% gadījumu (2013.gadā – 9,78%), bet, attiecinot 2014.gadā apstrīdēšanas rezultātā atcelto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu atcelti nosacīti 1,56% gadījumu (2013.gadā – 1,96%).

2014.gadā Administratīvajā rajona tiesā kopumā pārsūdzēti 15 IeM un IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu (IeM – 10, VRS – 5), kas ir par 11,77% mazāk kā 2013.gadā (par 25% mazāk kā 2012.gadā). Attiecinot 2014.gadā pārsūdzēto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2014.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēti nosacīti 3,91% gadījumu (2013.gadā – 3,7%, 2012.gadā – 4,3%).

2014.gadā likumīgā spēkā stājušies 23 tiesas lēmumi (Administratīvajā rajona tiesa – 12, Administratīvajā apgabaltiesa – 6, LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments – 5). Saskaņā ar šiem tiesu lēmumiem 18 no pārsūdzētajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu (IeM – 9, VRS – 5, VP – 4) atstāti negrozīti, bet 5 – atcelti. Starp atceltajiem lēmumiem ir 2 VP lēmumi (abi pieņemti 2013.gadā), 2 VRS lēmumi (abi pieņemti 2013.gadā) un 1 IeM lēmums (pieņemts 2011.gadā). Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu datiem 2014.gadā turpinājies pieaugt pārsūdzību rezultātā izskatīto lietu skaits, turklāt 2014.gadā

pieaudzis tādu tiesas lēmumu skaits, ar kuriem IeM vai IeM padotībā esošās iestādes lēmums par disciplinārsoda piemērošanu atstāts negrozīts, bet samazinājies tādu tiesas lēmumu skaits, ar kuriem IeM vai IeM padotībā esošās iestādes attiecīgais lēmums atcelts.

2014.gadā aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem kopumā uzsākti 114 kriminālprocesi. Šie kriminālprocesi 46,49% gadījumu (53 kriminālprocesi) uzsākti aizdomās par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izdarīšanu, kuriem 17 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. Kopējais uzsākto kriminālprocesu skaits 2014.gadā nedaudz (par 6,54%) pieaudzis, taču tas bijis par trešdaļu (par 32,94%) mazāks kā 2011.gadā. Savukārt kriminālprocesu, kuri uzsākti par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, skaits samazinājies par 10,17%, bet kriminālprocesu, kuri uzsākti par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits samazinājies par 19,05%, iezīmējot pēdējo piecu gadu vidējo līmeni šajā jomā – gada laikā aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem tiek uzsākti 17 kriminālprocesi. Šajā pašā laika posmā pieņemti 90 lēmumi par kriminālprocesu, kuri uzsākti 2014.gadā un iepriekšējos gados, izbeigšanu. Lielākajā daļā gadījumu (84,44%) kriminālprocesu izbeigšanas pamatā bijuši Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta nosacījumi, proti, gadījumos, kad, ja *nav noticis noziedzīgs nodarījums* vai *izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva*, uzsākts kriminālprocess ir jāizbeidz, turklāt pēc šiem Kriminālprocesa likuma nosacījumiem 2014.gadā izbeigto kriminālprocesu īpatsvars bijis vislielākais pēdējos piecos gados.

Saistībā ar 2014.gadā un iepriekšējos gados IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem 2014.gadā pret 46 personām celtas apsūdzības. Vairāk nekā pusē gadījumu (52,17%) apsūdzības celtas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā (24 apsūdzības), kuriem 14 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. 2014.gadā kopējais celto apsūdzību skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieaudzis par 24,32% un ir tāds pats kā 2011.gadā, bet apsūdzību, kas celtas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, skaits pieaudzis tikai par 4,35%. Savukārt apsūdzību, kas celtas par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits 2014.gadā samazinājies par 12,5%, turklāt attiecībā pret 2010.gadu, kad par šāda rakstura noziedzīgiem nodarījumiem bija celtas 30 apsūdzības, tas samazinājies pat vairāk kā uz pusi – par 53,33%.

2014.gadā kopumā likumīgā spēkā stājušies 32 tiesas spriedumi kriminālprocesos, kas uzsākti 2014.gadā un iepriekšējos gados, ar kuriem notiesātas 28 un attaisnotas 4 personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī bija pildījušas dienestu IeM sistēmā. Pārsvarā gadījumu (64,29%) notiesātās personas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā, kuriem 10 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. 2014.gadā kopējais notiesāto skaits bijis tāds pats kā iepriekšējā gadā, taču par 14,29% samazinājies personu skaits, kas notiesātas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kā arī par vienu personu bijis

mazāk starp notiesātajiem par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem. Savukārt attaisnoto personu skaits 2014.gadā par vienu vienību pieaudzis.

Rezumējot IeM un IeM padotībā esošo iestāžu 2014.gada disciplinārās prakses datu analīzes rezultātus, **izdalāmi šādi būtiskākie 2014.gada disciplināro praksi raksturojoši fakti:**

- Par 43,2% samazinājies kopējais piešķirto apbalvojumu skaits, kā arī samazinājies apbalvoto nodarbināto īpatsvars (no 97,64% uz 53,84%), kļūstot daudz vienmērīgākām piešķirto apbalvojumu veidu proporcijām;
- Par 6,5% samazinājies kopējais konstatēto disciplinārpārkāpumu skaits, samazinoties minimāli arī disciplinārpārkāpumu īpatsvaram (no 6,56% uz 6,18%);
- Mainījušies disciplinārpārkāpumu, kas izdarīti saistībā ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu, atsevišķu izpausmes veidu apjomi: par 9,08% samazinājusies *nepienācīga dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšana vai dienesta (amata vai darba) pienākumu nepildīšana vai nepamatots dienesta (darba) kavējums*, par 12,96% samazinājusies *atrašanās interešu konflikta situācijā*, par 20% samazinājusies *dienesta (amata vai darba) informācijas nepamatota izpaušana vai tās nesēja nozaudēšana*, savukārt par 10,87% pieaugusi *profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošana*;
- Par 14,81% samazinājies disciplinārpārkāpumu, kuri nav saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu, skaits, no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastādot 5,25%, kas norāda uz šāda rakstura disciplinārpārkāpumu īpatsvara pakāpenisku samazināšanos;
- No 2014.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 3,64% gadījumu tie izdarīti apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, kas norāda, ka attiecībā pret 2013. un 2012.gadu (attiecīgi 3,52% un 3,69%) stāvoklis šajā jomā tikpat kā nav mainījies;
- Pieaudzis tādu gadījumu īpatsvars (no 42,54% uz 46,41%), kad par izdarītu disciplinārpārkāpumu amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi *izteikts aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu*;
- Turpinājies trešo gadu pēc kārtas samazināties lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits (attiecībā pret 2011.gadu samazinājies par 39,36%);
- Par 9,01% samazinājies lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu kopējais skaits, turpretī lēmumu, kad disciplinārlieta izbeigta, izsakot aizrādījumu, skaits pieaudzis par 13%;
- Par 15,64% samazinājies piemēroto disciplinārsodu skaits, kas ir zemākais rādītājs pēdējo desmit gadu laikā, kā arī samazinājies disciplināri sodīto nodarbināto īpatsvars, gan atsevišķi gandrīz visās IeM padotībā esošajās iestādēs (nevienu nav pieaudzis), gan arī IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā (no 3,19% uz 2,7%);
- Starp piemērotajiem disciplinārsodiem ceturto gadu pēc kārtas pieaudzis maigākā disciplinārsoda "*piezīme*" īpatsvars, sasniedzot 62,14%, tai pašā

laikā bargāko disciplinārsodu īpatsvars no gada uz gadu samazinājies, sasniedzot 10,44%, ko jūtami ietekmējusi paša bargākā disciplinārsoda “*atvaļināšana no dienesta*” piemērošanas gadījumu skaita samazināšanās 2014.gadā par 28,57%;

- Par 15,56% samazinājies apstrīdēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaits, bet šo lēmumu izskatīšanas rezultātā par 14,82% pieaudzis gadījumu skaits, kad pieņemts lēmums *atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*, savukārt gadījumu, kad pieņemts lēmums *atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*, skaits par 33,33% samazinājies;
- Par 11,77% samazinājies tiesā pārsūdzēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaits, bet pieaudzis tiesas lēmumu skaits, ar kuriem pārsūdzētā lēmuma izskatīšanas rezultātā IeM vai IeM padotībā esošās iestādes lēmums par disciplinārsoda piemērošanu atstāts negrozīts, savukārt samazinājies tiesas lēmumu skaits, ar kuriem IeM vai IeM padotībā esošās iestādes attiecīgais lēmums atcelts;
- No aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem 2014.gadā uzsāktajiem kriminālprocesiem 46,49% gadījumu (53 kriminālprocesi) tie uzsākti par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, kas ir par 10,17% mazāk kā 2013.gadā, bet par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu uzsāktu kriminālprocesu skaits samazinājies par 19,05%;
- Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta nosacījumiem (kriminālprocess ir jāizbeidz, ja *nav noticis noziedzīgs nodarījums* vai *izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva*) izbeigto kriminālprocesu īpatsvars bijis vislielākais pēdējos piecos gados, sasniedzot 84,44%;
- Kopējais celto apsūdzību skaits pieaudzis par 24,32%, t.sk., apsūdzību par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā – par 4,35%, savukārt apsūdzību, kas celtas par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits samazinājies par 12,5%, turklāt attiecībā pret 2010.gadu (30 apsūdzības), tas samazinājies pat vairāk kā uz pusi – par 53,33%;
- Notiesāto skaits bijis tāds pats kā 2013.gadā (28 personas), taču par 14,29% samazinājies personu skaits, kas notiesātas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kā arī par vienu personu bijis mazāk starp notiesātajiem par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem.

Līdz ar iepriekš minēto, ņemot vērā, ka 2014.gadā samazinājies konstatēto disciplinārpārkāpumu skaits, kuri arvien retāk izdarīti ar dienesta pienākumu pildīšanu nesaistītos apstākļos, proti, nediskreditējot un nemazinot uzticību valsts pārvaldei, un tai pašā laikā ir pieaudzis tādu gadījumu īpatsvars gadījumiem, kad par izdarītu disciplinārpārkāpumu izteikts aizrādījums, neierosinot disciplinārlietu, kā arī ierosināto disciplinārlietu skaits turpinājies samazināties, jo arvien plašāk gadījumos, kad ir iespējams piemērot maigākos disciplinārsodus (“*piezīme*” un “*rājiens*”), disciplinārsoda piemērošana notikusi saīsinātā procesa ietvaros,

neierosinot disciplinārlietu, bet ierosināto disciplinārlietu, kuras izbeigtas, izsakot aizrādījumu, skaits pieaudzis, savukārt piemēroto disciplinārsodu kopējais skaits samazinājies, bet to starpā turpinājies pieaugt maigākā disciplinārsoda "*piezīme*" īpatsvars, turpretī bargākā disciplinārsoda "*atvaļināšana no dienesta*" piemērošanas intensitāte mazinājusies, **secināms, ka 2014.gadā:**

- **izdarītie disciplinārpārkāpumi pārsvarā gadījumu bijuši maznozīmīgi un nav radījuši nelabvēlīgas sekas, līdz ar to daudzos gadījumos disciplinārsoda piemērošana disciplinārpārkāpumu izdarījušajai personai nav bijusi lietderīga, jo kā atbilstošs un pietiekošs tiesiskās ietekmēšanas līdzeklis turpmākai dienesta disciplīnas ievērošanai (nodrošināšanai) bijis "*aizrādījuma izteikšana*";**
- **samazinājies rupju disciplinārpārkāpumu, kuru rezultātā diskreditēta iestāde un mazināta uzticība valsts pārvaldei, īpatsvars;**
- **dienesta disciplīna IeM resorā kopumā, kā arī gandrīz katrā no IeM padotībā esošajām iestādēm, uzlabojusies, turklāt šāda tendence turpinājusies trešo gadu pēc kārtas.**

Ņemot vērā, ka samazinājies lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanas un pārsūdzību skaits, un gan IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs, gan arī tiesu iestādēs apstrīdēto un pārsūdzēto lēmumu izskatīšanas rezultātā pieaudzis gadījumu skaits, kad pieņemts lēmums "*atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu*", bet lēmumu "*atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu*" skaits samazinājies, **secināms, ka 2014.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs augusi disciplinārlietu izmeklēšanas un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu sagatavošanas, kā arī apstrīdēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu izskatīšanas kvalitāte.**

Savukārt no faktiem, ka 2014.gadā kopējais uzsākto kriminālprocesu skaits nedaudz pieaudzis, bet bijis pēdējos piecos gados vislielākais pēc Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta un 377.panta 2.punkta izbeigto kriminālprocesu īpatsvars, tai pašā laikā samazinājies aizdomās par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā, t.sk. koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu, izdarīšanu uzsākto kriminālprocesu skaits, kā arī samazinājies par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu celto apsūdzību un arī notiesāto personu skaits, **secināms, ka 2014.gadā, nemazinoties noziedzīgu nodarījumu novēršanas un apkarošanas iestāžu darbības intensitātei, ir mazinājies IeM padotībā esošo iestāžu nodarbināto izdarīto noziedzīgu nodarījumu apjoms, t.sk, mazāk izdarīti noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā un tādi noziedzīgi nodarījumi, kuriem bijis koruptīvs raksturs.**

INFORMĀCIJA
par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku
izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem
2014. gadā

2014.gadā saistībā ar Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku darbību (bezdarbību), kurai bijis koruptīvs raksturs (mantkārīgs nolūks), pēc kāda no Krimināllikumā (turpmāk – KL) paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm uzsākti 17 kriminālprocesi. Koruptīva rakstura prettiesiskas darbības iespējams izdarījuši: 11 gadījumos Valsts policijas, četros – Valsts robežsardzes, un divos – Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieki. Gandrīz visi no šiem kriminālprocesi (15) uzsākti par KL 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļņemšana” izdarīšanu, kas divos gadījumos bijis saistīts ar kukuļdošanu (KL 323.pants), bet vienā – ar dokumenta, zīmoga vai spiedoga viltošanu un viltota dokumenta, zīmoga vai spiedoga realizēšanu vai izmantošanu (KL 275.pants). Pārējie kriminālprocesi (2) uzsākti par KL 323.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļdošana” izdarīšanu.

2014.gadā par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2012. līdz 2014.gadā uzsāktu kriminālprocesi (2012.gadā – 1, 2013.gadā – 9, 2014.gadā – 4) ietvaros celtas apsūdzības pret 14 personām, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī ieņēma amatu kādā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām iestādēm (Valsts policijā – 11, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā – 2, Valsts robežsardzē – 1). Visas apsūdzības celtas par KL 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļņemšana” izdarīšanu, kas vienā gadījumā bijis saistīts ar neizpaužamu ziņu izpaušanu (KL 329.pants) un valsts noslēpuma apzinātu izpaušanu (KL 94.pants), un vienā gadījumā – ar šaujammieroču un lielas enerģijas pneimatisko ieroču pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu un sprāgstvielu vai spridzināšanas ietaišu izmantošanas kārtības pārkāpšanu (KL 237.pants).

2014.gadā par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2008. līdz 2013.gadā uzsāktu kriminālprocesi (2008.gadā – 2, 2010.gadā – 3, 2013.gadā – 5) ietvaros notiesātas (likumīgā spēkā stājies notiesājošs tiesas spriedums) 10 personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī ieņēma amatu kādā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām iestādēm (Valsts policijā – 8, Valsts robežsardzē – 1, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā – 1). Visas minētās personas notiesātas par KL 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļņemšana” izdarīšanu.